СВОБОДА
LIBERTY
Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рôкъ XI. — Олифантъ, Па., Четверъ 28-го Мая 1903. — Число 22.

НОВИНКИ.

Просимо всѣхъ нашихъ читателѣвъ доносити намъ ласкаво про всьо що сталось нового на вашôмъ плейсѣ и въ околици.

Минувшого тыждня розослали мы до деякихъ нашихъ читателѣвъ листы въ справѣ неоплаченой напередъ предплаты за „Свободу“. Сподѣемось що пов. читателѣ поспѣшать чимъ скорше зъ посылкою предплаты.

Ред. Свободы.

— **О.** А. Улицкій зъ Ансоніи, Конн. вôдправивъ минувшои недѣлѣ богослужене въ Ramey, Pa. Мѣсцевый парохъ о. Нижанковскій, якъ звѣстно, е небеспечно хорый.

— **Скаженый** песъ покусавъ въ мѣсточку Мадь, земплиньскои стол. на Угорщинѣ 13 особъ. Мѣжь покусаными е найбôльше женщинъ и дѣтей.

— **На** рѣцѣ Сускегана, коло Бинґгемптонъ, Н. Й. заваливъ ся зелѣзный мостъ саме тодѣ, коли переѣздила черезъ него електрична стріткара. Въ стріткарѣ ѣхало 8 осôбъ, котрѝ тяжко покалѣчили ся при тôмъ.

— **Руска** церква въ Збаражи (Галичина), що находить ся въ самôй серединѣ мѣста, згорѣла. Церква була асекурована въ товариствѣ „Дунай.“

— **Трехъ.** людей убили на зелѣзничихъ ярдахъ у Whitney, Pa. зелѣзничѝ ваґоны, котрѝ вôдôрвали ся мабуть вôдъ льокомотивы и нѣкимъ не замѣченѝ надлетѣли спадистымъ пляхомъ. Пôдъ ихъ колесами погибъ машиністъ Г. Стеминджеръ и робôтники Анд Урсакоръ та Иванъ Кловичь.

— **Страйкъ** на електричныхъ стріткарахъ въ Бриджпортъ, Конн. еще не скôнчивъ ся, помимо величезного зъусиля властителѣвъ и мѣсцевыхъ властей, абы втопити его въ крови. Минувшого тыжня стрѣляли тамъ зновъ помôчники шерифа до страйкерôвъ и покалѣчили богато людей. Сей страйкъ зачавъ ся еще въ великôмъ постѣ.

— **Арсеналъ** 1-го полка міліціи въ Филаделфіи, Па. згорѣвъ минувшого четверга до самыхъ основъ. Школа дуже велика.

Вознесене Господне.

— **Першій** дощь упавъ сеи весны въ середущой Пенсилваніи ажь дня 21-го Мая. До того часу панувала въ краю страшна посуха, наслѣдкомъ чого дуже значно пôдскочила цѣна рôльничихъ продуктовъ и поживы въ загалѣ.

— **Тростъ** нафты, звѣсный въ Америцѣ пôдъ назвою The Standard Oil Co. подавъ на дняхъ до прилюдной вѣдомости, що за остатныхъ 4 мѣсяцѣ мавъ 168 міліонôвъ доляровъ чистого доходу. Отже робить добрый бизнесъ на скôрѣ американьскихъ горожанъ.

— **Невдовзѣ** начне выходити у Вѣдни двотыжнева ґазета „Ruthenische Revue“, котрои цѣлею буде познакомлювати ширшій свѣтъ зъ справами руского народу. Ґазета ся буде выходити въ нѣмецкôй мовѣ а важнѣйшѝ статѣ будуть друкованѝ такожь по французки и по анґлійски.

— **4 Мая** выѣхало до Канади около 200 рускихъ родинъ зъ буковиньскихъ сѣлъ Коровия, Молодия, Юрковцѣ, Сатульмаре и Волока. Еміґранты выглядали дуже нужденно.

— **Великій** огонь выбухъ оногды въ Мобѣни великой, городецкого повѣта, въ Галичинѣ, и знищивъ 200 селяньскихъ загородъ, вартости 100 тысячь коронъ. 53 родинъ лишило ся безъ захисту и даху надъ головою. Въ огни погибла одна дитина.

— Въ Роздолѣ, жидачѣвского пов. знишивъ огонь 100 домôвъ.

— Въ Фрассінцѣ, коло Бурагоморы, на Буковинѣ, згорѣвъ великій тартакъ вартости 600 тысячь коронъ.

— Въ Брôдку, кôцманецкого пов. на Буковинѣ, повставъ огонь зъ незвѣснои причины тай въ однôй хвили обнявъ 4 селяньскѝ загороды. При сильнôмъ полудневôмъ вѣтрѣ перекинуло огонь черезъ широку рѣку Днѣстеръ на галицку сторону и туть згорѣло въ Синьковѣ повѣта залѣщицкого 17 селяньскихъ хатъ зъ усѣми господарскими запасами. Школа выносить до 12.000 кор. Убезпеченого не було нѣчого.

— Въ Лелиши земплиньскои столицѣ на Угорщинѣ, упало жертвою огню 50 хижь (домôвъ) вразъ изъ всѣми припасами и будинками. Ту лишило ся безъ даху и средствъ до житя 70 родинъ.

— **Пятнистый** тифъ выбухнувъ въ Крехôвцяхъ и Кнѣгининѣ кольоніѣ коло Станиславова.

— **Хто** ще не читавъ ч. 6. „Осы,“ то нехай не жалуе заслати $1.00 яко рôчну предплату пôдъ адресою: The „Оса“ Box, 375, Olyphant, Pa. а посмѣе ся доволѣ и розвеселить ся! На першôй сторонѣ е представлена весна въ видѣ дѣвчины и хорошій стихъ „Чаръ весны“. Опôсля дуже гумористичный „Лістъ Йошка до Дюра“. Вôдтакъ у „кравця“, »що тое кацапъ москвофулъ«, »велика перешкода«, „Батюшцѣ Отцу Сем-Йонову въ краю“, а вôдтакъ иде »коломыйка про хрунѣвъ«, »Правду мае дитина«, „изъ премудрости москвофулôвъ – чтеніе“, „заки колись буде свое право“, „лѣпше вчить хлопска бѣда якъ паньскѝ книги“ и другѝ дуже смѣшнѝ та дотепнѝ рѣчи.

— **Огонь** знищивъ въ Солянцѣ коло Тернополя 7 господарствъ и дворску корчму.

— **Пишуть** намъ зъ Windber, Pa, що тамошный ихъ священикъ, славный духовникъ вôдъ „Соединенія“ разомъ зъ айришскимъ ксьондзомъ намѣряе будовати не шпиталь, але броваръ (пивоварню).

— **Чи** може то бути правда? Оповѣдавъ менѣ п. Федоръ Судя, що панъ превелебный въ Шенандорѣ, Па. бере вôдъ слюбу стôлько

За шлюбъ попови	$10.00
За оповѣди	2.00
За якѝ сь тамъ вѣнцѣ	4.00
За дзвоны	4.00
Колекту вôдъ молодого и молодои за рôкъ	6.00
Вôдъ сповѣди по долярови, бо иначе сповѣдати не буде	2.00
За свѣчки	0.25
На будову	5.00
	33.25

Я бы хотѣвъ знати чи то правда.

И. Парилякъ.

— **Еміґраційный** процесъ въ Осьвятимѣ проти Софіѣ Бесядецкоѣ и товаришôвъ покôнчивъ ся въ пятницю увôльненемъ всѣхъ обжалованыхъ.

Историія москальофільства въ Америцѣ.

(Конецъ.)

Наша задача скôнчена. Мы не можемо довше застановлятись надъ москвофулами, хотяй ще декотрŷ стороны москвофільства мы полишили не зовсѣмъ пояснеными. Та мы не можемо входити въ подробицѣ, и можливо, тымъ затемнювати нашого выкладу.

Насъ може обходити сама суть москвофільства, и тую мы по нашôй можности досыть широко роскрыли. Мы росповѣли нашимъ читателямъ про початокъ москвофульства въ Америцѣ, мы показали, що у старôмъ краю є два роды москвофульства, паньске и хлопске, мы выяснили науку американьскихъ москвофулôвъ, мы дôткнулись самыхъ тайныхъ закамаркôвъ москвофульскои душѣ, наконець мы зъобразили ихъ „дѣяльнôсть" публичну, котра есть тôлько простою комедією, яку вôдграють передъ нашими очима шляхта — москвофулы! Въ той спосôбъ мы дôйшли до того высновку, що Американьска Русь сотворила новый рôдъ москальофільства, а то шляхоцко-ходачковый. Пытане теперь есть чи такими американьскŷ москвофулы завсе зôстануть? Чи не змѣнять ся нашŷ москвофулы? Чи будемо завсе на нихъ дивити ся, якъ на „театральникôвъ", котрŷ просто зô сценъ американьско-рускихъ театрôвъ пôйшли на поле публичнои дѣяльности?

На се пытане можемо легко вôдповѣсти: Москвофулы американьскŷ нѣколи иншими не будуть, бо кличами ихъ суть:

„Слѣпота, глупота, зрада и завада".

Ихъ цѣлею есть нарôдъ слѣпити, нарôдъ глупити, нарôдъ зраджати, и перешкаджати всякому поступови.

Щобы кождый не пôзнавъ ся на ихъ роботѣ, они кричать:

Учи ся, моли ся, труди ся, трезви ся, але хто хочь троха видить божій свѣтъ, знає, що москвофулы тыми словами нарôдъ хочуть тôлько заворожити, абы нарôдъ не пôзнавъ ся на ихъ роботѣ*.

А по друге, кождый христіянинъ може знати, що тŷ слова не выповѣдають суть христіяньства та що мы можемо коротко (також чотырма словами) означити христіяньство, якъ

„Свѣтло, жите, законъ, любовь",

розумѣючи при тôмъ, що Богъ есть найяснѣйшимъ свѣтломъ, найглубшимъ житемъ, найвысшимъ закономъ и найсердечнѣйшою любовію.

Москвофілы-жь суть далекŷ до розумѣня тыхъ слôвъ, а ще дальшŷ до росширюваня свѣтла, житя, закону и любови. Замѣсть свѣтла, житя, закону и любови они мають одну особу, котру найвысше почитають а то царя, котрый и есть на то на свѣтѣ, щобы нищивъ и каравъ и убивавъ всѣхъ „Украинцѣвъ", котрŷ думають, що рускій нарôдъ може выжити и безъ царя и царославія, шануючи свою душу, люблячи свою батькôвщину „Русь-Украину", и кохаючи свого брата.

Русины, якъ и всякій иншій нарôдъ, можуть тôлько тогды пôдноситись, коли скажуть собѣ такъ якъ Чехи: Narod sebe (Нарôдъ для себе), и коли злучившись въ одну громаду стануть спôльно до роботы народнои.

Тогды, и тôлько тогды може мѣжь Русиновѣ завитати „чудовый май", тогды и тогды тôлько можемо сподѣватись нашого воскресеня.

Нашою задачею есть прискорити сей часъ, особливожь не дати народови затратити свою душу зъ котрои утратою смерть на насъ не чекала бы довго.

Томужь, Народе, не дай ся зводити, а дай ся вести по дорозѣ правды до „Свѣтла, Житя, Закону и Любови!

Написавъ Американьскій Руснакъ.

*) „Тато" москвофулôвъ, панъ Ал. Шл. походить зъ ворожбитскои родины, а знову тато одного друкаря зъ „Правды" бувъ однымъ зъ найславнѣйшихъ ворожбитôвъ на Лемкôвщинѣ.

Листы изъ старого краю.

66)

Зъ вѣденського Парляменту.

Чи д-рови Керберови, президентови міністрôвъ, удасть ся переперти таку державну конечнôсть, якъ угода зъ Угорщиною, парляментарною дорогою, сего поки-що не знати, тымъ бôльше, що молодоческŷ послы, котрŷ послѣдными часами зачали були занадто попускати правительству, дôстали вôдъ своихъ выборцѣвъ приказъ, абы заховували ся трохи острѣйше супротивъ правительства. Поки-що займає ся парляментъ то наглыми внесенями та интерпеляціями, то справами меньшого значѣня. Найбôльше працюють рôжнŷ комісіи, за те повна палата сходить ся дуже рѣдко. Лишь коли ходило о те, абы на першого мая, въ день мѣжнародного робôтничого свята не було засѣданя, лишь тодѣ бôльшôсть парляменту захорувала нагло на працьовитôсть а поставила на своимъ, та сама бôльшôсть, котра впрочѣмъ не дуже то працьовита, отъ, абы соціялістамъ „зробити збитка", зовсѣмъ, якъ штубаки... Зъ важнѣйшихъ справъ, якŷ пôдносили послѣдными часами въ парляменкѣ руськŷ послы, треба згадати про интерпеляцію въ справѣ самоволѣ галицькихъ старостъ супротивъ тыхъ, що хотѣли выѣздити за границю на зарôбки. Отже на ту интерпеляцію д-ръ Керберъ вôдповѣвъ, що въ загалѣ старостева поступали пôсля приписôвъ и що вôнъ самъ звертати-ме увагу, абы не дѣяла ся людямъ кривда. На солодкŷ слова д-ра Кербера все стати! Ну, а Русины и словами тѣшать ся...

Годить ся ще згадати, що въ Австріи заносить ся на скасоване § 14-ого, силою котрого правительство може обходити ся безъ парляменту, на змѣну реґуляміну въ парляментѣ. Тôлько коли до сего прійде не знати. О змѣну реґуляміну старають ся тŷ, котрŷ хотѣли бы разъ на все замкнути ротъ всякôй опозиціи, то-жь не диво, що всѣ хочь трохи вôльнодумнŷ послы опирають ся такôй змѣнѣ всѣми силами. Зъ початку хотѣли еи поставити заразъ по великодныхъ святахъ на денный порядокъ, и ажь треба було, абы соціялістичнŷ послы загрозили обструкціею, щобъ вôдсунути еи на дальшій плянъ. А усуненю § 14 опирають ся знову якъ-разъ тŷ, що хотѣли бы завести змѣну реґуляміну, и такъ воно тягне ся й тягне ся...

Въ Угорщинѣ

запанувавъ теперь чистый рай. Рекрута люди не дають, податкôвъ не платять, – чого-жь еще бôльше до щастя треба?! Лишь не думайте, що тамъ настали вже такŷ идеальнŷ порядки, о нѣ, причина сего просто та, що черезъ опозицію въ угорськôмъ соймѣ не можна було ухвалити анѣ буджету анѣ буджетовои провізоріи, а що на Угорщинѣ нема австрійського § 14-ого, то и не можна безъ ухвалы сойму зтягати зъ населеня нѣякихъ тягарôвъ. Тôлько не треба думати, що угорська опозиція така остра въ оборонѣ народныхъ интересôвъ. Нѣ, вона боронить лише интересôвъ шовіністичныхъ угорськихъ дѣдичѣвъ, промысловцѣвъ та официрôвъ, а о народнŷ масы, о сѣльськихъ и мѣськихъ робôтникôвъ, нема навѣть кому упôмнути ся въ угорськôмъ соймѣ, бо тамъ выборчій законъ ще гôршій, якъ въ Австріи, а выборы переводить ся ще „зручнѣйше" и „леґальнѣйше," якъ въ Галичинѣ.

Архиепископъ Конъ

зъ Моравіи звѣстный не вôдъ нынѣ зъ того, що въ його добрахъ платять робôтникамъ гôрше, якъ на ланахъ галицкихъ дѣдичѣвъ, а теперь „вславивъ ся" ще й другимъ „подвигомъ". Въ однôй чеськôй ґазетѣ появляли ся противъ него острŷ статѣ, що о ихъ авторство вôнъ посуджувавъ когось зô священикôвъ своеи архидіецезіи. Нарештѣ пôдозрѣне впало на одного и той пôшовъ на реколекціи. Але тымчасомъ выкрило ся, що статѣ писавъ не замкненый, але иншій священикъ, – „выкрыло ся" при помочи нарушеня почтовои тайны, — и першого выпустили, а на реколекціи пôшовъ другій, священикъ Гоферъ. Теперь въ цѣлôй архидіецезіи Кона велике зворушене умôвъ, нарôдъ по найбôльшôй части обуреный на свого „архипастиря", въ парляментѣ також говорено про се.

Робôтниче Свято,

свято першого мая, яке святкують робôтники-соціялісты на знакъ своеи солідарности по всѣмъ свѣтѣ, выпало въ Австріи сего року всюды супокôйно, лише въ Ґрацу прійшло до конфлікту зъ поліціею. Найбôльше величаво выпало воно очевидно по бôльшихъ мѣстахъ, де робôтники-соціялісты сильнѣйшŷ числомъ и де власти черезъ те мусять супротивъ нихъ трохи чемнѣйше заховувати ся. Очевидно, що галицькŷ старосты позваляли собѣ якъ найбôльше, заборонювали зборы и т. д. Крôмъ зборôвъ по мѣстахъ, въ котрыхъ брали участь и руськŷ робôтники, вôдбули ся въ Гнилицяхъ великихъ, Збаразького повѣта, незвычайно численнŷ хлопськŷ зборы. До величавости свята причинивъ ся чимало ясный, соняшный день...

Та чи швидко прійде той ясный день, коли робучій нарôдъ перестане бути слугою, коли свято першого мая стане початкомъ весны народôвъ, коли робучій нарôдъ вже разъ зрозумѣє, що його руки выробляють все, що тŷ самŷ руки, сильнŷ єдностю з'умѣють знищити сей свѣтъ рабства и збудувати новый свѣтъ свободы, коли робучій нарôдъ зрозумѣє сю стару правду и — однымъ махомъ своеи силы переведе еи въ дѣло?...

2. мая, 1903. р. М. Л.

67)

Дволѣтна вôйскова служба

мае бути незабаромъ заведена въ Австріи. Говорять, що въ міністерствѣ вôдповѣдный проектъ мае бути вже готовый та що справа незабаромъ увôйде вже въ жите.

Прочитаєте и подумаєте може: „Що-жь, добродѣйство для населеня!" Такъ, нѣбы добродѣйство, але лишь на одинъ бôкъ. Кобы зъ заведенемъ дволѣтнои службы зменшено рôвночасно число постôйного вôйська, такъ абы не асентерували больше людей, чимъ доси, то се було бы добродѣйствомъ, хочь и не такимъ дуже великимъ, якъ горлають міністерськŷ прислужники по ґазетахъ, але теперь, коли рôвночасно число постôйного вôйска мае бути сильно збôльшене, то для одиницѣ, яка достане ся до вôйська, буде вправдѣ лѣпше служити лише два роки, але для загалу таке заведене дволѣтнои службы означає, що будуть асентерувати всѣхъ зъ вынѣмкомъ кривыхъ та слѣпыхъ. Отъ, хоче міністеръ, абы парляментъ не бунтувавъ ся противъ пôдвысшеня числа постôйного вôйска та противъ величезныхъ выдаткôвъ на вôйско, тай замылює людямъ очи.

Змѣна галицкого намѣстника

товче ся по всѣхъ австрійськихъ ґазетахъ вже ажь занадто довго, а намѣстникъ Піньіньскій все ще не уступивъ и не хоче уступати. Въ сѣй справѣ выразили руськŷ послы бажане, абы правительство именувало намѣстникомъ або якого архикнязя-Нѣмця, або ґенерала зъ цивільнымъ помôчникомъ, бо нѣякій польській шляхтичь порядку въ Галичинѣ не зробить. Въ найгôршôмъ разѣ згодилибъ ся руськŷ послы на ґрафа Станислава Баденього.

На нашу думку такъ послы, якъ и весь руській нарôдъ повиннŷ бы домагати ся, абы намѣстникомъ ставъ разъ Русинъ. Адже за нашŷ податки належить ся намъ, абы начальникомъ нашого краю бувъ чоловѣкъ нашои народности!

Хочь треба рôвночасно пôднести, що для робучого народу се рѣчь байдужа, бо Русинъ-намѣстникъ, хочь-бы и найбôльшій руській патріютъ, все буде лише намѣстникомъ, урядникомъ, сторожемъ теперѣшного ладу, того ладу, зъ котрого йде неволя всѣхъ робучихъ масъ. Мѣжь нимъ и окружаючими його руськими урядниками, а нами, робучими масами, нѣколи не може бути мира нѣ згоды, бо „царство наше не отъ міра сего", бо щасте наше прийде ажь по зруйнованю теперѣшного ладу зъ його царями, намѣстниками, урядниками, зô всѣми, що теперь панують, богатѣють нашою працею.

Боять ся страйкôвъ.

Польськŷ паны розôслали по всѣй Галичинѣ вôдозву, абы дѣдичѣ складали по 25 крейцарôвъ вôдъ морґа поля податку на фондъ, при помочи котрого мае ся выступити противъ страйкôвъ. Въ вôдозвѣ той паны признають ся отверто, що больше страйкôвъ вытримати не годнŷ. Тота панська вôдозва попала въ редакцію соціялістичнои ґазеты „Naprzód", и такимъ чиномъ робучій нарôдъ довѣдавъ ся, що паны на правду думають про страйкъ. Бо то вони по ґазетахъ голосили, що страйкъ лише хлопамъ принѣсъ шкоду. Ну, а теперь вылѣзло шило зъ мѣшка, а тота панська вôдозва, то найлѣпша наука для хлопôвъ, що имъ далѣ робити.

„Права" руськои мовы.

Поляки при каждôй нагодѣ кричать, що Русинамъ не дѣе ся нѣяка кривда, а тымчасомъ въ дѣйстности стрѣчаемо ся на каждôмъ кроцѣ зъ над'уживанемъ правъ, якŷ говорять въ нашу користь. Онъ и свѣжій прикладъ: Сотрудникъ въ Копичинцяхъ гусятинського повѣта о. Струминській дôставъ польське вôзване до гусятинського староства, коли його разъ и другій вôдôславъ назадъ, жадаючи руського вôзваня, староство прислало по него жандармôвъ и лише тому, що бувъ хорый, не поѣхавъ въ такôй „парадѣ" до Гусятина. Доперва телеґрама, выслана до д-ра Кербера, помогла. Отъ и права руськои мовы...

Дръ Гладишовській.

Москвофілъ старои даты, що завдяки правительству и шляхтѣ зôставъ уже двома наворотами хлопськимъ посломъ зъ IV. куріи округа Тернопôль-Збаражь-Скалатъ, зачинає поволи показувати „фарбу". Доки правительство було противъ москвофілôвъ, доти належавъ вôнъ до клюбу Барвѣнського въ парляментѣ, але теперь повѣявъ иньшій вѣтеръ, москвофілы дôстали ся до панського жолоба, та й „хлопській посолъ" закладае въ Тернополи москвофільській „Русскій Клубъ", а въ парляментѣ хоче також на спôлку зъ послами о. Мандичевськимъ и совѣтникомъ Длужаньскимъ заложити москвофільсько – правительственный клюбъ.

Може бы до тои спôлки приставъ и д-ръ Король, нѣбы москвофілъ, нѣбы Русинъ, нѣбы не-знати-що...

9. Мая 1903. М. Л.

Дописи.

Зъ Ню-Йорку Н. Й.

Дня 16. мая с. р. вôдбувъ ся баль, котрый устроило сестричне братство св. Ольги на доходъ рускои школы. — Людей зôйшло ся досыть поважне число и забавлялись красненько ажь до рана. Наше запрошене выслухали слѣдуючŷ братства: клюбъ 4-охъ Михайлôвъ зъ Джерзі Сити, вôддѣлъ 1-ій сестричного братства зъ Джерзі Сити, вôддѣлъ 2-ій сестр. бр. зъ Бруклинъ, вôддѣлъ 4-ый сестр. бр. зъ Ню-Йорку (д. м.) товариство „Зоря" и декотрŷ члены бр. св. Арх. Михаила зъ Бруклина. Зъ балю бувъ кождый вдоволеный, бо кождый забавивъ ся такъ, що не жалує того кводра. Належить ся велика подяка всѣмъ вызше згаданымъ братствамъ и всѣмъ гостямъ за те, що прибувши на баль пôддержали нашу молоденьку руску школу.

Тôлько москвофуламъ се не подобалось. Они казять ся зô злости а особливо „редахторъ", бо не вôнъ ту школу зачинавъ, а вôнъ тутъ є такій славный просвѣтитель! Подивѣть ся люде, яка то безличнôсть нашихъ москвофулôвъ. Поприходили тамъ де бувъ баль и придивляли ся зъ за дверей якъ люде ся бавили, але до салѣ не пошли, бо мусѣли бы платити по 25 центôвъ. Кромѣ сего вôдмовляли на дворѣ лю-

дей, щобы не пили на баль, бо тамъ самй радикалы. Однакъ пôзнѣйше надумали ся, посклададали ся по центови, купили оденъ тикетъ за 25 центôвъ и послали зъ нимъ свого репортера до галѣ; а по 12-ôй въ ночи прійшло ихъ больше до галѣ, бо вже вступъ бувъ вôльный... Єсть тутъ також якесь братство св. Варвары, котрымъ „редахторъ" ґаздуе. то давъ острый наказъ, що котра сестра зъ его братства на нашъ баль пôде, то заплатить доляра кары, але прото ихъ прійшло досыть, то думаю, що ихъ каса збôльшить ся, если розказъ буде выконаный, хотяй про се сумнѣваюсь.

Русинъ а не Москаль.

Зъ Brandon, Man. Canada.

Передъ трома роками пріѣхало тутъ двое молодыхъ людей, чоловѣкъ и зъ жѣнкою. Поробили они рôкъ и спровадили стару матѣрь зô старого краю, старенька она уже, бо числить до 49 лѣтъ. Она вже не въ силѣ по роботахъ ходити и заробляти имъ грошѣ, то чоловѣкъ такй прикрости еѣ робить, що неможуть чужй люде дивити ся, бо не дае ѣсти и ходить она така подрана, що люде зъ милосердя дають еѣ ѣсти и деякій лахъ. а вôнъ матери не припускае до хаты. Каже „иди собѣ куда хочешь ты старый чорте". и такъ тая старушка ходить попôдъ чужй пороги и просить заки хто зъ милосердя дасть еѣ кавальчикъ хлѣба. Є тутъ еще и другій чоловѣкъ, що такъ само зъ матѣрю робить. На Рождество Христове прійшла мати до него, а вôнъ за плечѣ тай въ дверѣ. Каже: „рушай, старый трупе зъ моеѣ хаты, бось менѣ хату засм...... а до мене прійдуть гостѣ." И такъ стара пôшла плачучи до чужого, бѣдного чоловѣка и той давъ еи ѣсти. Приходили старшй люде и картали ихъ, але то ничь не помогло. Ось якй тутъ деякй люде. А оденъ зъ тихъ, що такъ роблять, то въ краю покинувъ жѣнку а тутъ другій разъ оженивъ ся.

Демко Банзуръ

Зъ Stuartburn, Man. Canada.

Наша кольонія складае ся зъ галицкихъ Русинôвъ, Буковинцѣвъ и зъ ходачковои дрôбненькои шляхты, котрои тутъ однакъ дуже мале число. Въ насъ вже гомстедôвъ нема; що було то и забрали, але поля докупивъ бы еще досить богато вôдъ 3 до 6 долярôвъ за акеръ. Фармеры, котрй приѣхали въ рокахъ 1896–97 то нинька стоять дуже добре, бо мають по 25 до 30 штукъ худобы и вôдъ 200 до 1000 бушлѣвъ пшеницѣ. Є въ насъ своихъ 4 паровй машины а зъ того Антонъ Яремка и Иванъ Пробѣжаньскій мають 2 машины въ компаніи зъ другими Русинами а 2 мають Буковинцѣ. Зима була досить погôдна. Кольонія Стюартборнъ мае своихъ 2 церкви побудованыхъ рускими фармерами. Ксьондзъ Кулявый не дуже теперь вже насъ навѣдуе, бо Русины приходять до розуму и пôзнають, що то езуитске а що руске, хоч що правда знайдуть ся и тутъ люде пôдлй. Посвященя церкви доконавъ въ насъ о. Заклиньскій. Въ осени прибувъ до насъ о. В. Жолдакъ и перебувавъ тутъ 4 тыжнѣ. Полагодивши всѣ свои справы вôдѣхавъ до St. Boniface до французского епископа и приобѣцявъ намъ заслати на Воскресеніе руского священика... Въ насъ е свôй комітетъ и свои старшй братя выбиранй на оденъ рôкъ. Маемо також свои властй поряки и всѣхъ своихъ урядникôвъ, кромѣ одного Анґлика, що е вôйтомъ. На рôкъ 1903 выбранй слѣдуючй урядники: J. L. Ramsey вôйтъ, Иванъ Пробѣжаньскій, Василь Стефура, Никола Пригроцкій и Симеонъ Туронъ раднй а Теодозій Вахна секретарь. Небогато кольоній рускихъ могуть ся тымъ повеличати въ Манѣтобѣ. Словомъ намъ ту въ въ Стюартборнъ добре, иде лишь о те, щобы ся братя Русины тримали и дальше за руки а всѣхъ хрунѣвъ та пôдлизачѣвъ вôдкинули вôдъ себе.

Иванъ Пробѣжаньскій.

Зъ Scranton, Pa.

Здае ся, що и въ нашôй парохіи св. Й. Хрестителя буде лѣпше. Недавно тому заложили мы собѣ при нашôй парафіи руску школу и спѣвъ хоральный, але самй священики були противъ того и мы мусѣли по короткôмъ часѣ дати всему спокôй. Але пôзнѣйше священики сами мусѣли переконати ся, що школа бути мусить, если нашъ народъ не мае тутъ загинути, отже теперь приняли мы нового дякоучителя п. А. Ґелу, котрый буде дѣти учити и хоральнного спѣву. П. Ґела, якъ вѣдомо, бувъ дякоучителемъ въ Mayfield, Pa. але не хотѣвъ тягнути цареславне ярмо и коли парафія мейфілдска перейшла на цареславіе, то вôнъ за службу подякувавъ. На першій вечерь записало ся до школы 80 дѣтей а кромѣ сего будемо мати такожъ школу вечѣрну. Сподѣемо ся, що п. Ґела буде сповняти совѣстно свои обовязки и що наша парохія буде могла похвалитись незадовго прекрасною школою и хоральнымъ спѣвомъ такъ якъ и другй парохіи.

М. Югасъ.

Зъ Garland Man., Канада.

Тутъ проживае около 30 рускихъ фамилій вже 6 лѣтъ. Мѣсцевôсть наша лежить 11 миль на пôвнôчь вôдъ Gilbert Plains, Man., до котрого то мѣста мы належимо. Фамилій рускихъ на поблизькôй околици е тутъ дуже много. Теперь у нашôмъ дистриктѣ будуе ся школа, а учитель учить вже дѣти близько 2 роки. Учителемъ е Анґликъ. Теперь мы зажедали такого учителя, щобы учивъ не лишь по анґлійски, але и по руски, то тростісы школьнй незгодились на тое а за ними пôшло и колькохъ хрунѣвъ, що за пару центôвъ а може за приобѣцяныхъ пару фунтôвъ цукру також кричали на мітинґу, що имъ не треба руского письма. А самй зателеґрафували до Winnipeg, що Русины не хотять учитись анґлійскои мовы лишь рускои. Мы довѣдались про се и написали до Winnipeg, що се неправда, що мы хочемо учити ся краевого анґлійского языка а такъ само и руского. Зъ Winnipeg вôдписали намъ, що если буде 10 рускихъ дѣтей то могуть учити ся въ школѣ не лишь анґлійского языка, але и рôдного — руского. Коли мы показали се письмо нашимъ хрунямъ, то они сказали, що бояли ся пôдписувати, що они хотять руского языка, щобы не пôшли до кріміналу... Братя канадійскй Русины! Тыхъ хрунѣвъ е усюды повно. Не лишили ся у старôмъ краю. але прійшли тутъ та не дають намъ жити на свободѣ. Имена тыхъ тростісôвъ такй: Иванъ П. зъ Березова нижнього, повѣтъ Коломыя, Грицъ Т. и Иванъ Т. також зъ Березова, и Микола С., котрый ще у краю продавъ за 5 риньскихъ свôй голосъ на жида, коли мавъ ѣхати до Канады, а потôмъ утѣкъ та сховавъ ся пôдъ перину. И такъ жидъ выгравъ при тыхъ выборахъ а не Русинъ.

Юр. Негричъ.

Зъ Pine River, Man. Canada.

У насъ теперь дуже файна весна лишь трохи сухо та великй огнѣ лютують вôдъ 15-го Апрѣля ажь до сего часу. Тринайцятого мая погорѣла тутъ трачка и дошки; шкоду рахують на три тысячѣ долярôвъ. Огонь такій бувъ сильный, що коли надѣхавъ експресовый потягъ, то не мôгъ дальше ѣхати, але мусѣвъ назадъ вернутись. Сею дѣялось вôсѣмъ стацій вôдъ Дофинъ въ Фишъ Сайдинґъ, Манѣтоба. Мѣжь иншими згорѣло тутъ також 100 ярдôвъ колѣевои треки. Роботы тутъ есть досыть у Манѣтобѣ. Плятять робôтникамъ у фабрикахъ вôдъ 18 до 40 долярôвъ на мѣсяць а на фармахъ вôдъ 18 до 30. Я приѣхавъ тутъ 3 роки тому назадъ; вôддавъ довгъ татови за шифкарту а теперь маю 15 акрôвъ заораного поля, гарну хату, стайню (24 стôпъ широку а 26 довгу) и всю фарму офенсовану, (самъ дрôтъ коштувавъ мене 80 долярôвъ), а то все заробокъ моихъ двохъ рукъ. Я рахую, що не давъ бы свого маетку якого я доробивъ ся черезъ 3 роки анѣ за 700 долярôвъ. Худобы не маю, бо я ще самотный, то и не маю якъ коло того ходити. Добре бы було тутъ жити кобы не тй хрунѣ, що поприходили зъ Галичины тай тутъ не дають людямъ на свободѣ жити, бо все роблять незгоду. Є тутъ богато побудованыхъ церковь, коли бо люде посходять ся до церкви а за хвилю диви, вже и бють ся. Тай таке тотй хрунѣ выробляють. Въ краю черезъ нихъ були люде бѣднй а и тутъ городять намъ дорогу до щастя.

Ю. Н.

Зъ Йонкерсъ, Н. Й.

Послѣдными часами зачали Ню-Йоркскй москвофулы дуже нападати на нашу парафію и на нашого священика а не знати про що и за що? Мы зъ ними не маемо нѣчого спôльного. Они старають ся зо всеи силы въ нашôй парафіи огня накласти, але мусять уважати, щобы въ тôмъ огни самй ся не попекли, бо Йонкерскй Русины не вѣрять ихъ брехни. Они може думають, що мы будемо ся межи собою гристи, але мы уже ся переконали яку они правду пишуть, и кождый нашъ парафіянинъ смѣе ся зъ нихъ до розпуку, бо и дежь бы ся не смѣявъ, коли они якъ видять, що де е любовь въ парафіи, то заразъ завидують якъ той діяволъ, що завидувавъ першимъ людямъ въ раю... и старають ся зо всеи силы до злого приводити и розбивати. Такъ зачали они поступати и зъ нашою парафіею; але ся имъ тое не удало и нѣколи не удасть зробити, бо нашй Русины не такй дурнѣ. Мы не зъ такими Янками бавили ся якъ москвофулы и такъ ся ихъ невстрашили, то певно, що и васъ ся не встрашимо. Они не дали на нашу церковь и зломаного цента а хотѣли бы бурсу робити! Пишуть москвофулы, що нашъ священикъ зъ мазярôвъ, кеселичарôвъ и дротярôвъ жие, але то неправда. Нашому священикови дають удержане правдивй Русины а не москвофулы, бо наша парафія не потрѣбуе мати мѣжь собою жадного москвофула тôлько правдивыхъ Русинôвъ, котрй старають ся о свою руску народность и о руску церковь. Ось и теперь зачали мы иконостасъ ставити, котрый буде пару сто долярôвъ коштувати и кождый парафіянинъ охотно жертвуе на сю цѣль, а и нашъ священикъ не жалуе на тое свого труду, але ходить за колектою майже кождого вечера и хоче тôлько назбирати, щобы иконостасъ можна було поставити за готовй грошѣ. Певно, що тое москвофуламъ не до вподобы и они зачинають на насъ зубы острити, хотѣли бы насъ зъѣсти и надъ нами панувати. Але Йонкерскй Русины не люблять жадныхъ панкôвъ. Они всѣ однаково себе почитають и для себе однаково працюють а не потрѣбують жадныхъ непрошеныхъ опѣкунôвъ. Они добре знають, що мають и кого мають и хто имъ бувъ приятелемъ а хто ворогомъ, хто зъ ними разомъ працювавъ и хто за нихъ боровъ ся, хто имъ допомагавъ ще тогды, коли мы були якъ тй сироты безъ батька та безъ матери. Мы знаемъ и то, хто межи насъ прийшовъ якъ той комісарь, якъ мы були всѣ згромадженй и хотѣвъ насъ розбити и завести знову въ багно, зъ котрого мы ся выдрапали тяжко а не легко. Кождый нашъ Русинъ знае, що дѣяло ся перше и якъ ся дѣе теперь, якъ вôнъ живъ деинде и якъ теперь жие у власнôй своѣй хатѣ. Якъ мило дивити ся на Божій свѣтъ, если есть красна погода, такъ само мило дивити ся и на людей, котрй ся люблять и въ згодѣ жиють. А тй москвофулята якъ видять що таке, то такъ дзявкають якъ тотй щенюки, але не американьскй, тôлько краевй. Та бо и, краевй ще лѣпшій розумъ мають якъ москвофулѣ, бо не брешуть на свого господаря та на людей, котрыхъ знають, а москвофулѣ дзявкають якъ найбôльше, абы лишь лѣпшій бизнесъ ишовъ. Выхваляють свого проводира Обушкевича пôдъ небеса и дуже борють ся за його старôсть... Чи може Богъ його сотворивъ старикомъ на свѣтъ? Чи може його старôсть зробила що доброго для Русинôвъ тутъ въ Америцѣ або въ старôмъ краю?

Тажь майже всѣ Русины знають його дѣяня тутъ въ Америцѣ, а суть въ нашôй парафіи и такй, котрй походять зъ тыхъ сѣлъ, де той старикъ бувъ за священика и знають що въ него за наука. У нього жидъ бувъ панъ а хлопъ худоба. Чижь може до днесь його тотй громады не проклинають, въ котрыхъ вôнъ бувъ и не мало имъ наробивъ довгôвъ та выдаткôвъ, бо вôнъ якъ на хлопа гукнувъ то хлопъ мусѣвъ платити хочь бы и два разы едно. Чижь мало есть въ Галичинѣ такихъ старикôвъ? А про що мы Русины майже найнизшій народъ? Прото, бо не маемо такихъ заступникôвъ якъ мы повиннй мати. И дежь суть нашй школы въ Галичинѣ? Може такй старики будуть ся о нихъ старати та о просвѣту Русинôвъ. Они старають ся тôлько, абы були повнй ихъ кишенѣ. Ты хлопе давай хочь остатню коровину яку маешь за похоронъ, або заки перше теля до нього не выведешь то службу не буде вôдправляти, або зъ покою и не рушить ся. Ты хлопе руку ему поцѣлуй, такъ, щобы ажь голосъ пôшовъ по покою, якъ нѣтъ, то дупкае на тебе и вызывае такими словами що навѣть пастухъ бы ся не поваживъ такихъ доказати. И вы паньскй прихвостнѣ за такихъ старикôвъ борете ся и по циганьски брешете на парафіи та па священикôвъ? Якъ уже удасть ся вамъ котру парафію розбити то потому въ своѣй „казетѣ" пишете що то попики, радикалики того наробили... Вы дуже радуете ся тогды якъ кому що злого въ своѣй „казетѣ" вшкварите, але если недасте спокою нашимъ Русинамъ то они вамъ такои кашѣ наварять, що еѣ не поѣсте.

С. Ф.

Зъ Providence, R. I.

Мы Русины жиемо тутъ въ Правиденсъ и всѣ стараемо ся о розвôй „Р. Н. Союза" и вже можемо ся тымъ похвалити, що хоть насъ тутъ мале число, але вже заложили мы братство и всѣ ся вписали до „Р. Н. Союза". Сподѣемо ся, що въ короткôмъ часѣ буде насъ тутъ бôльше число, хочь що правда нашй Русины не дуже знають о тôмъ мѣстѣ, а хочь и знають, то не хотять тутъ оставати зъ тои причины, що тутъ не було жаднои рускои організаціи. Насъ пару Русинôвъ прійшло тутъ минувшои осени и переконали мы ся, що тутъ може чоловѣкъ выжити и свою фамилію выховати лѣпше якъ въ декотрыхъ другихъ мѣстахъ, одже маемо надѣю, що до насъ бôльше число Русинôвъ прійде, бо роботу можна достати легко, платня есть добра, а рôжныхъ фабрикъ особливо вовняныхъ есть подостаткомъ. Суть еще також фабрики баволнянй и зелѣзнй. Мы Русины всѣ робимо въ ткацкихъ фабрикахъ желѣзныхъ а найменче мае кождый $1.50 денно. Робота иде добре. Хто тутъ прійде а вступить до „Р. Н. Союза" то будемо старати ся, щобы дôставъ роботу. Сподѣемо ся тутъ також нашого руского священика, на 2-го Юнія мае до насъ прійти и принести намъ духовну потѣху; а если бы насъ Русинôвъ прійшло бôльше число то о пару часôвъ могли бы мы заложити собѣ парохію и мати все такъ якъ и въ другихъ мѣстахъ. Правда, есть тутъ Полякôвъ надъ 1.500 и мають свôй костелъ. Они зачинають ся зъ нами братати и за колектовъ до насъ ходять, але мы не думаемо ся зъ ними братати, бо маемо свою руску організацію Союзъ и своихъ рускихъ священикôвъ то не потрѣбуемо жадныхъ опѣкунôвъ. Єсли бы хто зъ пов. читателѣвъ „Свободы" хотѣвъ дещо бôльше довѣдати ся о роботѣ, то просимо написати на адресъ Michael Borys або John Pregon, 45 Bancroft St. Providence, R. I. и залучити на вôдповѣдь 2 центовый стемпъ (марку).

Зъ почтеніемъ

Михаилъ Борисъ,
предсѣдатель „Р. Н. Союза" въ Providence

„SVOBODA"
(LIBERTY.)
The Little Russian Weekly, published every Thursday by the Svoboda Publ. Co., 111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.
Established 1893.
Advertising rates furnished on application.
Entered at Olyphant, Pa. Post Office as Second Class Matter.

„Свобода"
часопись для рускаго народа въ Америцѣ и орґанъ „Р. Н. Союза", выходить що тыждня въ Четверъ и коштує:

Въ Америцѣ на рôкъ	$2.00
„ „ пôвъ року	1.00

Оплачувати ґазету треба все-гда зъ горы (напередъ).

Грошѣ треба посылати въ реґистрованôмъ листѣ, або через експресовый, або почтовый money order (мони ордеръ). Money order, то е карточку, котру достанете вôдъ почтаря або агента на експресовôмъ офисѣ, пôшлѣть намъ, бо безъ того мы не годнѣ грошей достати.

Адреса:
„SVOBODA"
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Хто хоче, щобы его адресъ змѣнити, мусить подати намъ, кромѣ нового, також свой старый адресъ.

Безъименныхъ дописей не принимаемо.

Хто хоче, щобы те, що напише, було друковане въ „Свободѣ" въ Четверъ, мусить прислати рукопись до Олифанту найдальше въ Суботу вечеръ.

Поодинокі числа „Свободы" можна купити у:
A. Wasserman,
29. Clinton Str., New York, N. Y.

Уваги.

До насъ надходять часто дописи про се, що деякі Русины канадійскі не хотять мати у себе школы. Кажуть „не знали нашѣ прадѣды та дѣды читати писати и мы не знаемъ а жиемо; выжиють и нашѣ дѣти". Кождый хто такъ думае, думае нерозумно. Правда, нашѣ дѣды та прадѣды не вмѣли читати — писати, алежь бо тогды мало школъ було, тогды читати — писати умѣли тôлько панове. Тай давно вже се було. Тогды бувъ иншій свѣтъ, вôдъ того часу много змѣнилось. Нынѣ по усѣхъ цивілізованыхъ краяхъ люде учать ся читати — писати и платять за се великі грошѣ, бо неписьменный чоловѣкъ все одно, що слѣпый. Треба знати и те, що и нашѣ дѣды колибъ були письменнї то булибъ лѣпше стояли, булибъ не дали другимъ панувати надъ собою а и намъ ихъ потомкамъ булобъ нынѣ лѣпше на свѣтѣ жити. Проте най нѣхто изъ Русинôвъ канадійскихъ не буде ворогомъ своимъ дѣтямъ. Нехай жаденъ канадійскій Русинъ не жалуе тыхъ пару центôвъ, якй прийдесь ему заплатити за школу, бо за тй грошѣ его дѣти достануть науку а наука се богацтво. Кожда руска кольонія повинна старатись мати у себе якъ найскорше школу и то школу таку де бы училис дѣти и по анґлійски и по руски — а не такъ якъ декотрі хочуть, щобы въ школахъ лишь по руски або лишь по анґлійски дѣтей учили.

——

Вôдъ якогось часу звѣстный царославный протоерей Товтъ ставъ сталымъ дописувателемъ Ню-Йорскои „ґазеты" и выписуе въ нѣй несотворені рѣчи на „радикалôвъ" уживаючи при тôмъ такихъ слôвъ якихъ не повстыдавъ бы ся жаденъ мадярскій свинопасъ. А треба знати, що царославній въ Америцѣ мають для свого адвертайзменту ажь 3 „ґазеты". Одну друкують по россійски, другу по анґлійски а трету зъ позволеня Синоду по „мало-россійскій"! Чомужь протоерей не пише своихъ мудрощѣвъ у своихъ царославныхъ ґазетахъ, але у тôй, що єї выдають о. Обушкевичь, Шлянта, Гладикъ, Борухъ и другі? Чому? Попросту тому, бо Ню Йорска „ґазета" се оденъ рôбликъ (вже четвертый зъ ряду) орґанъ царославія въ Америцѣ. Въ нѣй выхвалюють царя-батюшку, захвалюють царославный „Свѣтъ" друкують статѣ Товта и т. д. Та дарма. Народъ не такій дурный, щобы дававъ ловитись на полову. Хочь царославнй ще чотыри „ґазеты" будуть тутъ мати, то народъ и такъ не полѣзе въ московске ярмо, не промѣняе свѣтла за темноту, не перекинесь въ Москаля, але остане Русиномъ.

——

Чи зауважали вы чимъ протоерей Товтъ старае ся поборювати „радикалôвъ"? — Смѣтками. Вôнъ звычайно накопичуе въ своихъ „писаняхъ" масу перекрученыхъ слôвъ польскихъ, рускихъ, словенскихъ и каже, що се мова якою пишуть „радикалы". Та се неправда. Кождый хто читае тутешнй рускй ґазеты знае, що они такъ не пишуть, а о. Товтъ вмѣсто критикувати руску мову, повиненъ бы передовсѣмъ єї научитись. Якъ о. Товтъ знае руску мову можна пôзнати хочь бы зъ оттыхъ его слôвъ. О. Товтъ пише: „видѣлъ я васъ противъ вашихъ „братів" **надавками** то въ Свободѣ то приватно **боювати**; чулъ я васъ дурницѣ до свѣта **пускати**" и такъ дальше и такъ дальше. Чи се руска мова? Такъ написати по руски може хиба Мадярь або Жидъ, але Русинъ нѣколи.

——

О. Товтъ правдоподôбно думае, що хто вмѣе клясти по мадярски якъ родовитый „чікошь", мае вже тымъ самымъ право критикувати руску мову. Але оно такъ не есть. Про другй „віци" о. Товта та его „**надавки**" радикаламъ шкода и говорити. Єслибъ о. Товтъ те що пописавъ въ Ню-Йорскôй „ґазетѣ" розповѣдавъ десь краянамъ въ готелю коло сплювачки, то може бути, що и потѣшивъ бы декого, може бути, що навить дехто зъ „краянôвъ" зафундовавъ бы му за тое — але прочитавши таке „писане" въ „ґазетѣ", кождый розумный чоловѣкъ хиба тôлько здвигне плечима, сплюне тай скаже: шкода, що о. Товтъ мае вже сиву голову и бороду а пише такй дурницѣ. Вôнъ певно спôзнивъ ся на той часъ, коли Пань Бôгъ роздававъ людямъ розумъ....

——

Москвофулы кричать, що царь освободивъ Русинôвъ зъ 500 лѣтнои тяжкои польскои неволѣ а Сербôвъ, Болгарôвъ и другихъ зъ пôдъ турецкого ярма. Та чи се правда? Гарно освободивъ Русинôвъ, бо Русинамъ що живуть пôдъ царскимъ кнутомъ не вôльно навѣть Письма Святого по руски друковати — а галицкихъ Русинôвъ, що хотѣли еміґрувати на Кавказъ саджавъ до арештôвъ и вôдсилавъ шупасомъ назадъ до Галичины, щобы польскимъ панамъ не бракло таного робôтника. Въ наслѣдокъ сего Русины зачали ити до Бразиліи а опôсля до Канады. А Сербôвъ и Болгарôвъ чи царь освободивъ? Царь пôславъ свое вôйско на Турка, бо такъ ему треба було для его політики. Салдаты царскй проливали свою кровь, бючись зъ Турками а царь сидѣвъ собѣ спокôйно.

——

„Свобода" писала, що **„редахторы"** а не „редахторъ" вôдъ Ню Йорскои „ґазеты" гнѣвають ся на Серафима за се, що не высвятивъ ихъ тата. Але „редахторъ" зрозумѣвъ се инакше, зъ чого видно, що вôнъ або не умѣе читати, або пôтъ (въ наслѣдокъ Ню-Йорского горяча) такъ ему заступае очи, що вôнъ не бачить що читае. Той самъ „редахторъ" (въ наслѣдокъ горяча) не тôлько не бачить що читае, але мабуть не бачить и сего що пише. Про се кождый легко переконавъ ся, хто читавъ послѣдне число его „ґазеты", въ котрôмъ вôнъ пописавъ всѣляки пльотки та дурницѣ на „попôвъ-радикалôвъ" и пôдъ тымъ усѣмъ пôдписавъ свое имя — гордый такій немовь бы Богъ знае, якй мудрости написавъ, та хотѣвъ сказати: „дивѣть, отсе я такъ мудро пишу"! Впрочѣмъ поваж. читателѣ нехай не беруть „редахторови" сего за зле, бо вôнъ бувъ бы не зробивъ того всего, еслибъ не горячо, а горячо, якъ звѣстно дуже недобре вплывае на деякй низшй звѣрята...

——

„На кого Богъ, на того и люде" каже одна пословиця. Те саме дѣесь теперь зъ о. Годобайомъ гр. к. візитаторомъ. Чешуть его на всѣ боки. Та вже жаднй напады на о. Годобая не роблять такъ не милого вражѣня якъ напады час. „А. Р. Вѣстникъ", въ котрôй тойже вытягае навѣть клопоты приватнои натуры передъ очи публики. Несмакъ по прочитаню сихъ замѣтокъ остае тымъ бôльшій, що „А. Р. В." въ протягу одного року кôлька разы змѣнявъ свою політику взглядомъ о. Годобая, а теперь коли бачить, що роля о. Годобая въ Америцѣ скôнчена, „обрабляе" его якъ якого хлопця. Намъ не ходить о особу о. Годобая — але ходить о те, що кожда часопись мусить поводитись певными принципами. Мы не дивуемось, коли Ню Йорска москвофульска „ґазета" змѣняе свои „принципы" що тыждня, але мусимо дивуватись, коли се робить „А. Р. В.", часопись, що мае много читателѣвъ и котра хочь бы лишь для захованя своеи власнои поваги повинна бы поступити навѣть зъ своимъ найбôльшимъ ворогомъ бôльше gentlemanly — якъ се зробила зъ о. Годобаемъ.

Business is business,

каже Американець, а о. Поливка, Чехъ зъ роду, хочь недавно еще въ Америцѣ, але такъ „зъамериканізувавъ ся", що не годенъ бути безъ якогось business-у. Зразу, коли тôлько приѣхавъ до Америки провадивъ бизнесъ на менчу скалю. Продававъ бальсамъ, миро св. Николая, продававъ кадильницѣ, ризы, будовавъ домы, куповавъ козы и робивъ тымъ подôбнй бизнесы. Теперь взявъ ся вôнъ до чогось грубшого. Вôнъ задумавъ будовати шпиталь за 75 тысячь долярôвъ, ба навѣть, якъ пише одна ґазета, вже дôставъ землю пôдъ сей шпиталь и грошѣ мае достати на него. Кромѣ сего, якъ пише самъ о. Поливка въ »А. Р. Вѣстнику«, спроваджуе вôнъ Василіянки до Windber, Pa., котрй будуть ходити коло сиротъ и коло хорыхъ (въ шпиталю), будуть дѣти учити и чинити другй христіяньскй дѣла. Пише такожь о. Поливка, щобы родичѣ до сего будучого монастыра посылали свои дѣвчата вôдъ 14 до 26 року житя (або и старшй), бо вôнъ хоче смѣло положити фундаментъ будучности нашого народа, а наконець просить, щобы всѣ Русины »подпоровали« ге святе дѣло. Щожь? — Шпиталь, школа для рускихъ дѣтей, захоронка и т. д. все то дуже гарнй рѣчи тôлько чи не выведе ихъ о. Поливка на такій конець, якъ вывѣвъ парохіяльный дôмъ въ Northampton, Pa. та другй рѣчи. О. Поливка мае вже приобѣцяныхъ 75 тысячь долярôвъ и 20 акрôвъ землѣ — а помимо сего взывае людей, щобы его „подпоровали"! Не думаемо, щобы ся рѣчь вымагала такъ богато грошей на початокъ. Впрочѣмъ о. Поливка мусить показати впередъ щось реального, показати що вôнъ доброго зробивъ для руского народу, (за котрый вôнъ буцѣмъ такъ розпинаесь), бо до сего часу щось про его доброту не чути. Доперва тогды буде мавъ вôнъ право просити загалъ Русинôвъ „подпоровати" той „бизнесъ", якій вôнъ хоче почати. А доки о. Поливка не докаже фактами, що вôнъ справдѣ мае не свой „бизнесъ", але добро загалу на думцѣ — доси не думаемо, щобъ хто найшовъ ся такъ дурный, щобы „подпоровавъ" его. або давъ ему въ опѣку свою дитину. ?

Чому робôтники при твердôмъ углю страйкували?

О скôлько собѣ пригадуемо, то робôтники при твердôмъ углю страйкували для того, щобы собѣ выбороти коротшій день працѣ и лучшу плату за свою тяжку а небеспечну роботу. Почасти робôтники выграли а недавно выплатили имъ компаніи значнй сумы грошей яко процентъ за давнѣйшй часы. Та що зъ того, що люде выграли, коли декотри зъ нихъ не вмѣють а декотрй не хотятъ ужити на добре запрацьованыхъ грошей. Пôдчасъ страйку бесѣдники голосили по мітинґахъ, що робôтники тому жадають пôдвысшеня платы и скороченя часу працѣ, щобы могли мешкати въ лучшихъ помешканяхъ, лучше вôдживляти ся, посылати свои дѣти до школъ замѣсть до „брехи"; а и сами, щобъ въ вôльныхъ хвиляхъ вôдъ роботы читали ґазеты та книжки. Такъ говорило ся, але не всѣ того держать ся. Чимало е такихъ помѣжь нашими людьми, що прочарнують заразъ по выплатѣ тяжко запрацьованй грошѣ, иншй знову дадуть ся пôддурити якому дурисвѣтови а ще иншй поховають то въ сѣнникахъ то деинде, доки имъ або не згинуть або хто не вкраде. И чижь оплатила ся для такихъ людей тота довга майже шѣсть мѣсячна борба зъ компаністами? Чи гôднй они того, що за нихъ и для нихъ поляла ся кровь робôтникôвъ та натерпѣли ся жены и дѣти зъ голоду? Ой певно, що нѣ. Богато е такихъ що зароблєный центъ обертають на добре, але тй, що марнують свою кервавицю най памятають, що робôтники при твердôмъ углю на те страйкували, абы могли самй и ихъ родины мешкати, вбиратись и живитись лучше, щобы мали за що посылати своихъ дѣтей до школы а и самй, щобъ могли читати ґазеты и книжки. Тожь не марнуйте даремно своеи кервавицѣ та не спомагайте выключно салюнôвъ та скваєрôвъ.

С. М-рь.

Чи члены „Обчества" знають о тôмъ?

1) Що ихъ главный духовный управитель захвалюе въ ихъ орґанѣ читане царославной ґазеты »Свѣтъ«?

2) що заступникъ главного духовного управителя перейшовъ на царославіе?

3) що въ ихъ орґанѣ разъ вразъ пише царославный протоерей, той самъ, котрый першій наробивъ баламуты изза вѣры мѣжь Русинами въ Америцѣ, але часто не пôдписуесь пôдъ тымъ що пише, щобы люде не знали хто се написавъ.

Єсли члены „Обчества" знають о тôмъ всѣмъ и нѣчого не говорять, не протестують, то видно, що они тымъ вдоволенй, видно, що они всѣ тягнуть за царославіемъ и хочуть незадовго стати царославными.

Єслижь члены »Обчества« не знають о тôмъ, що ихъ урядники и проводирѣ хотять ихъ поволи затягнути до царославія — то нехай дивлять ся трохи лѣпше якъ до теперь на роботу свого главного духовника та другихъ урядникôвъ и на те, що пише орґанъ »Обчества« и нехай старають ся завчасу направити лихо, бо колись може бути за пôзно.

Ученôсть В. Гладика.

Дехто гадавъ бы собѣ, що В. Владикъ, тойсамъ що недавно мивъ въ готелю шклянки а теперь пôдписуе себе редакторомъ „Правды" покôнчивъ якй высокй школы, коли такъ трубить всѣмъ, що лишь вôнъ мудрый. А такъ оно не е. В. Гладикъ отъ собѣ чоловѣчокъ, що привчивъ ся ся читати и писати а що не вмѣе порядно склеѣти до купы кôлька слôвъ по руски те можуть посвѣдчити самй складачѣ при „Правдѣ", божь они знають дуже добре, що якъ ще складали „Свободу" а Гладикъ деколи намазавъ до неи, то редакторъ мусѣвъ порядно сесю допись справляти а неразъ задля безлѣчи похибокъ навѣть переписувати. Мы нѣчо не маемо противъ того якъ невченый чоловѣкъ, хочь и не покôнчивъ школъ, своею працею доходить самъ до науки, противно, мы радй бы, щобъ всѣ нашй люде пхали ся до свѣтла, тôлькожь, ради Бога не до такои темноты та морального багна якъ Гладикъ. Той чоловяґа вывчивъ ся на нюйорскôмъ бруку молоти язикомъ тай меле нимъ, выливаючи всю свою премудрôсть въ ґазетку, гадаючи, що тымъ люде просвѣтять ся якъ часъ вôдъ часу брехне, що вôнъ хлопъ и пише для хлопôвъ. Щобъ учити другихъ, треба доконче самому щось знати, а, щобы самому щось знати, треба вчити ся, бо сама штука читаня и писаня не выстарчить. Тожь мы радимо В. Гладикови, щобы написавъ до епископа Тихона або до Товта по благословеніе, опôсля заперь ся въ хатѣ и взявъ ся до науки. За успѣхъ ручимо, хиба що мозокъ его ненадаесь вже до жаднои серіознѣйшои працѣ, а тогдѣ не выпадае нѣчо бôльше якъ пôйти до якого цареславного батюшки и попросити его, щобъ перечитавъ надъ головою Лазареве евангеліе.

С. М-рь.

Що чувати въ светѣ.

Голосный спôръ начальзого ґенерала арміи Сп. Державъ, Майлса зъ міністерствомъ вôйны, розятрився ся последными часами, немовь чиракъ на спинѣ. Ходить именно о се, що ґенералъ Майлсъ е хоробрымъ вoякомъ, добрымъ вождомъ и дуже чеснымъ та совѣснымъ чоловѣкомъ, але за те лихимъ политикомъ. Вôнъ не любить крутнѣ и лицемѣрства, выступае противъ корупціи, протекційнои системы и нечесныхъ подвиговъ въ арміи, не дае ся водити за нôсъ, бридить ся фарисействомъ и якразъ тому наразивъ собѣ правительственнй круги у Вашинґтонѣ, котрй доскулюють ему, чимъ лишень можуть Звѣсно, такій чоловѣкъ шкодить имъ въ „бизнесѣ", отже пôдъ ноги его!...

Последными часами найбôльше огôрчило и обурило ґен. Майлса се, що міністерство вôйны не хотѣло оголосити его повного рапорту про амер. армію на Филипинахъ, Оголошено лише малу частину зъ него. Ґенералъ написавъ въ тôй справѣ до міністерства, домагаючись выясненя, а коли не одержавъ вдоволяючои вôдповѣды, оголосивъ вôдтвертый листъ, въ котрôмъ заявляе, що міністеръ вôйны, Рутъ, нарокомъ змѣнивъ и скоротивъ его инспекційный рапортъ такъ, абы затушувати свою вину и самоволю офіцирôвъ на Филипинахъ, а самого ґен. Майлса представити въ якъ найгôршôмъ свѣтлѣ. Зъ оголошенои частины рапорту выйшло зовсѣмъ не те, що ґенераль хотѣвъ сказати. Словомъ, ґен. Майлсъ въ своимъ вôдтвертôмъ письмѣ прямо обжаловуе міністра Рута, що вôнъ е крутарь и фальшôвникъ, та мимо того міністеръ мовчить и доси, немовь-бы воды набравъ до рота. Жде мабуть до 30-го серпня с. р. коли то ґенералъ скôнчить 65-ый рôкъ житя и после права мае бути перенесеный въ станъ супочинку. Оправдувати ся нема куда.

Годѣ при тôмъ не запримѣтити, що бôльша половина горожанъ Сп. Державъ симпатизуе зъ ґен. Майлсомъ и голосно осуджуе міністра вôйны. Було-бъ се знакомъ, що въ американьскôмъ народѣ не выгасло еще почуване справедливости, хочь деякй людцѣ радй бы позбавити его тои прикметы.

Поѣздку президента Рузвелта удекоровано также мнимымъ заговоромъ на его житє. Посадникъ мѣста Олни, въ Калифорніи, одержавъ анонімный листъ, зъ пôдписомъ Н. К. въ котрôмъ донесено ему, будьто-бы двохъ италійскихъ анархістôвъ — Чарлсъ Джірардо и Антоніо Поливино, заносѣли ся убити президента, коли буде переѣздити черезъ се мѣсто. Часописи вмить рознесли сю вѣсть по цѣлôй Америцѣ зъ прерôжными увагами и причинками, а навѣть изъ житеписею мнимыхъ заговôрникôвъ. Пôсля ихъ информацій, анархістъ Антоніо Половіно мае бути тою самою личностію, що дня 13. мая 1876. року хотѣвъ убити австрійского цѣсаря, Францъ Йосифа I. передъ костеломъ св. Стефана у Вѣдни, и по вôдсидженю вязничои кары, выеміґрувавъ до Америки. Зô стороны поліціи заряджено надзвычайнй средства осторожности, щобы зберегчи житє президента.

Само собою розумѣе ся, що такй и тымъ подôбнй вѣсти про заговоры на житє президента, треба принимати дуже обережно, бо найчастѣйше бувають они выдумкою. Подорожь президента по западныхъ краяхъ и вѣсти про заговôръ на его житє мають одно на цѣли: — агітацію и ще разъ агітацію. Отже коли въ сѣмъ або тôмъ мѣстѣ зимно вôдносять ся до президента, коли населене сего або того краю уважае его за звычайного аґітатора републиканьскои партіи, коли ту або тамъ не радо слухають его агітаційныхъ промовъ, тодѣ выдумуе ся заговôръ на его житє. Въ такихъ случаяхъ все бувае зъелектризоване и зворушене, кождый спѣшить, абы привитати, увидѣти и послухати бесѣды президента, котрый „такъ щасливо уникнувъ смерти," ну, и тодѣ все йде гладко, неначе по маслѣ.

Цѣль освящае средство.

Телеґрамы доносили минувшого тыжня про грôзный бунтъ вязнѣвъ на Филипинахъ, котрый въ дѣйсности, якъ опôсля показало ся, не бувъ такъ дуже грôзнымъ. Цѣла подѣя представляе ся якъ слѣдуе:

Ескадрона 15. полка кавалеріи, пôдъ приказами капітана Овертонъ, патролювала въ департаментѣ Мисамисе, на островѣ Мінденео, и зловила 50 филипиньскихъ ґрасантôвъ зъ ватаги Флъореса. Плѣнникôвъ спроваджено до невеличкои оселѣ Сукатлянъ, де капітанъ велѣвъ ихъ заперти до старои шопы и поставивъ при нихъ сторожу, зложену ажь — зъ трехъ воякôвъ. На мѣсци лишивъ ся также капітанъ Овертонъ, выславши цѣлу ескадрону пôдъ проводомъ поручника Камерона на дальшу службу въ дистриктѣ. Филипинцѣ лише сего ждали. Коли увидѣли нечисленну сторожу, вывалили стѣну своеи вязницѣ, зловили за уруже, котре имъ передъ вязненемъ вôдобрано и полишено пôдъ шопою, тай напали на Американцѣвъ. Выслѣдокъ борбы не тяжко вôдгадати. Коли поручникъ Камеронъ повернувъ зъ ескадроною, заставъ лише двохъ трупôвъ, мѣжь якими бувъ также капітанъ Овертонъ, и двохъ воякôвъ тяжко раненыхъ. По Филипинцяхъ и слѣдъ застигъ: всѣ утекли въ недалекй лѣсы и горы. Такій се бувъ бунтъ вязнѣвъ. Злишнымъ буде добавляти, що его причиною була американьска байдужность и очайдушность заразомъ. Бо чи-жь капітанъ Овертонъ не мôгъ лишити бôльшу сторожу при 50. напôвъ дикихъ туземцяхъ? Чи не можь було знищити або лѣпше сховати вôдобраного оружя? —

Столичне мѣсто Филипинôвъ — Манилю навѣстивъ дня 21. с. м. грôзный огонь. Згорѣло до 450 домôвъ, а 8000 осôбъ, переважно туземцѣвъ лишило ся безъ захисту и даху надъ головою. Шкода дуже велика.

— На островѣ Кебу побороли Американцѣ сильный вôддѣлъ ворохобникôвъ. Въ борбѣ погибло 20. Филипинцѣвъ, 56. було раненыхъ, а 80 заполонено. Американьске вôйске не мало нѣякихъ втратъ.

Головного проводиря венезуельскихъ ворохобникôвъ ґенерала Матоса, окружили правительственнй вôйска коло Барквісімето такъ, що нема надѣѣ, абы коли небудь вспѣвъ выбити ся на свободу. Пôсля последныхъ вѣстей ґен. Матосъ хоче пôддавати ся зъ цѣлымъ своимъ вôддѣломъ, котрый числить 800 люда, и въ тôй цѣли розпочавъ вже переговоры зъ правительствомъ. Наколибъ дѣйсно ґен. Матосъ осхотѣвъ пôддати ся въ такôмъ случаю венезульске повстане було-бы подавлене.

Еміґраційна горячка и выселенчій рухъ до Канады знову почали бôльшати сеи весны мѣжь рускимъ населенемъ Буковины и схôднои Галичины. Темнй и обаламученй корабельными аґентами селяне, продають за безцѣнъ свою батькôвщину, покидають все, що имъ рôдне и дороге, тай мандрують на канадійскй тундры, въ корчѣ и мочары. Пôсля донесень черновецкихъ часописей, на початку сего мѣсяця выѣхало до Канады около 250 рускихъ родинъ зъ буковиньскихъ сѣлъ Коровія, Молодія, Юркôвцѣвъ, Сатульмаре Волоки и кôлька инщихъ. Такъ само доносять галицкй дневники. Богато селянъ выеміґрувало въ тôмъ самôмъ часѣ зъ повѣта бучацкого, залѣщицкого и пôдгаецкого а ще бôльше збирае ся еміґрувати зъ тернопôльского, брôдского, збаражского и борщôвского. Все летить до Канады, немовъ та нетля до поломѣни.

Читаючи такй донесеня, мимоволѣ насувае ся питане: И по щожь тй люде летять до Канады: По що покидають рôдный край, разъ на всегда теряють батькôвску землю, засѣяну кôстьми, поливану потомъ и кровю предкôвъ? Чи може на те, абы зробити мѣсце мазурамъ, котрй заохоченй польскими шовіністами, пливуть на Русь, неначе хмары саранчѣ? Тажь загально звѣсно, що Канада, то справдѣшна Сиберія, пустарѣ, корчѣ и тундры, котрй нѣколи не приносять нашимъ переселенцямъ сподѣваного вдоволеня. На добавокъ маемо доказы, що тамошнй выселенцѣ вынародовляють ся дуже скоро, бо вже въ другôмъ поколѣню. Якогожь лиха тамъ шукати? Правда, що въ Галичинѣ бѣда, нарôдъ пôдъупавъ сильно, але чи-жь не можна зъорґанізувати зарôбкову еміґрацію до Сп. Державъ? Чи така еміґрація не вратувала вôдъ погибели 5 міліонôвъ Ирляндцѣвъ, безлѣчь Шведôвъ, Чехôвъ, Словакôвъ, Нѣмцѣвъ, Италѣйцѣвъ и богато другихъ? Ту ще е досить роботы и мѣсця для 2-охъ міліонôвъ Русинôвъ.

Вôдъ кôлькохъ днѣвъ выбухають на цѣлôй Хорватіи грôзнй хлопскй бунты. Нарôдъ мстить ся головно на мадярскихъ панахъ, котрй обдирають его безъ пощады, подавляють всякій проявъ народного житя и прямо не дають ему дихати. Теперь одначе перебрали мѣрку. Розлюченый нарôдъ бе Мадярôвъ, палить ихъ двори и нищить все, що мадярске. Завôзване вôйско мало вже убити до 80 ворохобникôвъ и ранити кôлькасотъ. Ситуація мае бути дуже грôзна. Въ кôлькохъ повѣтахъ проголошено станъ облоги.

Появивъ ся вже урядовый рапортъ російского міністерства справъ внутрѣшныхъ, що въ часѣ звѣсныхъ противъ жидôвскихъ розрухôвъ убито въ Кишеневѣ 45 жидôвъ, тяжко ранено 74 а лекше 300. Кромѣ того знищено 700 жидôвскихъ домôвъ а ограблено 600.

Выявило ся также, що пôдчасъ тыхъ розрухôвъ правительство такъ поводило ся супротивъ товпы, начебъ хотѣло заохотити еѣ до дальшихъ жорстокостей и рѣзнѣ жидôвъ.

По тôй причинѣ жиды цѣлого свѣта наробили великого крику и порушили небо и пекло, щобы представити російск правительство въ такôмъ свѣтлѣ, на яке оно заслугуе.

Зъ цѣлого свѣта плывуть обильнй датки для потерпѣвшихъ жидôвъ въ Кишеневѣ. Въ самыхъ лише Сп. Державахъ зôбрано доси на нихъ дорогою жертвъ до 300 тысячь долярôвъ.

Позавчера рознесли телеґрамы вѣсть, будьто бы Туреччина выповѣла Болгоріи вôйну за те, що морально и матеріяльно пôдпомагае македоньскихъ повстанцѣвъ. Подробиць бракъ.

Наколи вѣрити донесенямъ місіонарôвъ и купцѣвъ та другихъ пройдисвѣтôвъ, то въ Хінахъ заносить ся на нове повстанѣ Боксерôвъ. Нѣмеччина, Анґлія, Росія, Японія и Франція, якъ доносять до Вашинґтону, загадують выхôснувати сю нагоду и роздѣлити помѣжь себе найбогатшй провінціи хіньского цѣсарства. Въ тôй справѣ мали вже навѣть заключити мѣжь собою тайный договôръ. Правительственнй круги у Вашинґтонѣ мали сильно занепокоитись симъ донесенемъ и сейчасъ зажадали выясненя вôдъ згаданыхъ державъ.

СМИРЕННА ПРОСЬБА до Вс. о. Теофана Обушкевича, христіяньского священика въ Carnegie, Pa.

Всечеснѣйшій Отче!

Въ ч. 17. часописи »Правда« зъ дня 7 Мая, на сторонѣ 5 въ рубрицѣ »Увага«, помѣщена така увага: »О. Стефановичь ѣздилъ до Карнеґи святити паски, хотяй тамъ есть священикомъ о. Обушкевичь«.

Позаякъ се есть крайна брехня, бо вôдъ часу, коли Вы Всечеснѣйшій Отче Добродѣю въ Карнеґи, моя нога тамъ ще не була; позаякъ Вы яко душпастирь найлѣпше будете знати, котрымъ своимъ вѣрнымъ Вы святили паску а котрымъ нѣ, прошу Васъ уклôнно сею дорогою зробити менѣ христіяньску услугу и заперечити публично вызше наведену, зъ часописи »Правда« зацитовану увагу про мене будь въ часописи »Правда« будь въ »Свободѣ«.

Зъ христіяньскимъ поздоровленемъ во Христѣ братъ,

о. М. Стефановичь,
священикъ въ Pittsburg, Pa

— **5000** платныхъ московскихъ шпіонôвъ е въ Сполученыхъ Державахъ. Такъ бодай пишуть деякй американьскй ґазеты. Чого они тутъ и що тутъ роблять, не тяжко вгадати. Они пильвують интересôвъ московского царя доносячи до Россіи про всякій рухъ тихъ, що поутѣкали зъ пôдъ его кормиги а зъ другои стороны навчають проживаючихъ тутъ деякихъ темныхъ Славянъ, що московскій царь се ихъ одиноке прибѣжище и спасеніе. И деякй дурнй Славяне, особливо Словаки та Русины начинають вѣрити сему, а шпіоны тимчасомъ смѣють ся въ кулакъ та ховають рублики въ кишеню.

— **Крадѣжь** въ церкви. Дня 25. цьвѣтня вломали ся невыслѣджены доси злодѣѣ до церкви въ Балтѣ, турчаньского повѣта.

— **Особливо** богатымъ и доборнымъ матеріяломъ вызначае ся ч. 7 »Осы". На 1-шôй стор. дуже гарный образокъ дѣточокъ пôдъ парасолею, а до того чудовый вѣршъ „Маевий дощик". Вôдтакъ слѣдуе повный гумору „Лїст Йошка до Дюри" про руско-американьску полїтику. Потомъ „Коротка але добра наука" (зъ образкомъ) — вѣршъ „Не тїш ся дурню, поки не скôнчить ся", (въ нѣмъ описанй нещасливй „похожденя редахтора въ новыхъ штанахъ). На 4-ôй сторонѣ видно намальованого хруня та написано „Хрунь мае голос". Тутъ сповѣдае ся хрунь изъ своихъ думокъ та особливо богато говорить про фонетику, при чѣмъ рогумѣе ся, показуе цѣлый свôй хрунѣвскій „розумъ". На 5-ôй стор. дописи „Осы" у вершахъ зъ рôжныхъ плейзôвъ. Теперь знову образокъ и вѣршъ „Канадійскій Русин к обіймах Польщі". На 7-ôй и 8-ôй сторонѣ ажь 6 образкôвъ изъ такими надписами „Приемный пацієнт", „Чиста напасть", „Чому", „Знае кума куму", „Правдоподібно" и „Підчас страйку".

Кождый Русинъ въ Америцѣ повиненъ предплачувати „Осу". За 1 доляра насмѣешь ся доволѣ. Мы повиннй бути гордй, що маемо таку красну гумористичну ґазету, якои тутъ не мають анѣ Поляки анѣ Словаки анѣ жаднй другй славяньскй народности.

Теперь всюды робота добре иде — ану нехай кождый заплатить доляра, а буде мавъ красну гумористичну ґазету черезъ цѣлый рôкъ!

Справы „Союза.“

Головный Урядъ „Р. Н. С.“ на роки 1902—1904.

Головный председатель } о. М. СТЕФАНОВИЧЬ, 619 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Головный секретарь } С. ЯДЛОВСКІЙ Box 76, Jersey City, N.J.

Головный касіеръ } АЛЕК. ШАРШОНЬ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.

Ихъ заступники:

Мѣсто-председатель.....М. Кравчишинъ NORTHAMPTON, PA.

Заст. касіера.....И. Глова EXCELSIOR, PA.

Радни:

М. Турокъ.....Priceburg, Pa.
Мих. Пачута.....Mt. Carmel, Pa.
Діон. Голодъ.....Jersey City, N. J.
Мих. Грацонь.....McKeesport, Pa.
Андрей Добошь.....Lansford, Pa.
Ив. Сабатъ.....Yonkers, N. Y.

Ихъ заступники:

Ал. Горбаль, Мих. Югасъ, К. Кобанъ, А. Валевскій, Ник. Добровскій.

Контрольна комісія:

о. Н. Пôдгорецкій, box 81, Jersey City, N.J.
К. Кирчôвъ, 140 Essex Str., „ „
Ив. Гардый, Trauger, Pa., Westmorel. Co.

Михайло Турокъ, оденъ зъ радныхъ Р. Н. Союза. Родивъ ся въ селѣ Габура, Земплинськои столицѣ, на Угорщинѣ. Мае свôй сторъ въ Priceburg, Pa.

Въ мѣсяцю Маю 1903, приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдуючи нови члены:

Товариство „Клюбъ 4-охъ Михайлôвъ“ въ Jersey City, N. J. зъ слѣдуючими членами:

Квочка Василь.
Стецекъ Андрѣй
Митрикъ Андрѣй
Сидоръ Юрко
Шмайда Яцко
Ющакъ Максимъ
Решетарь Андрѣй
Ґебуза Микола
Канѣщакъ Микола
Дзибавь Демко
Ленич Иванъ
Павелчакъ Лукачь
Млинарикъ Семенъ
„ Гриць
Данюсяръ Петро
Бабякъ Иванъ
Хваликъ Тарасъ
Старухъ Володимиръ
Глива Семенъ
Репко Андрѣй
„ Михайло
Мушиньскій Иванъ
Буржецъ Каролъ
Кочаньскій Микола
Спякъ Петро
Корѣнь Василь
Бережнякъ Илько
Сандович Тимко

Дальше приступили слѣдуючи нови члены:

Ч. 7. Мохначь Иванъ, дитина
„ Марґарита „
„ Павлина „
Фийко Лукачь
Ч. 11. Ґладишь Стефанъ
Китчакъ Анна
Несторъ Панько
Ч. 22. Новакъ Иванъ
Деревлянка Георгій
Ч. 25. Косѣпка Михайло
Бакочь Францъ
Штень Димит
Ч. 28. Гричишинъ Стефанъ
Ч. 33. Бурянъ Иванъ
Гнатъ Василь
Лайчакъ Иванъ
Ч. 52. Югасъ Анна
Ч. 56. Ґузѣкъ Иванъ
Ч. 58. Кимакъ Гриць
Васѣвъ Михайло
Ч. 62. Чирняньскій Александеръ
Маринякъ Павло
Ч. 67. Мѣнта Федоръ

ПОСМЕРТНÎ † ВѢСТИ.

Михаилъ Ґера, членъ Р. Н. Союза ч. 56, упокоивъ ся дня 16-го Мая 1903, въ Allegheny City, Pa. Похоронъ вôдбувъ ся дня 19-го Мая.

Вѣчная ему память!

Рухъ
въ вôддѣлахъ Р. Н. С.

Безъ вступного.

Братство св. АА. Петра и Павла въ Carnegie, Pa. вôддѣлъ въ Союзѣ 55, буде принимати въ мѣсяцю **Юнію 1903 року новыхъ членôвъ безъ вступного.**

Хто еще не належить до нашого братства и до Союза, нехай не тратить доброи способности.

На послѣдномъ мітинґу выбрало братство св. Петра и Павла въ Carnegie, Pa. нового предсѣдателя а именно Гната Турка. Въ нашôмъ братствѣ пануе якъ найбôльшій спокôй и згода.

Гнатъ Турокъ, предсѣдатель,
Арсеній Патрошь, секретарь.

Чвертьрôчный мітинґъ братства св. св. Йоана Хрестителя и Союза, вôддѣлъ 15, въ Buffalo. N. Y.. вôдбуде ся въ першу Недѣлю по першôмъ, т. е. 7 Юнія 1903 року, въ гали п. Мительского на улици Ґрентъ, число дому 930.

На мітинґъ сей маютъ всѣ братя явитись о годинѣ першôй пополудни.

Василь Юрчакъ, предсѣдатель,
Иванъ Завиский, секретарь братства.
Ник. Серединьскій, секретарь Союза.

ВÔДОЗВА.
П. П. СЕКРЕТАРѢ!

Прошу сейчасъ донести менѣ почтовою карткою кôлько каждый потрѣбуете до свого вôддѣлу статутôвъ и то найдальше до 3 днѣвъ, длятого, щобы я мôгъ наразъ всѣмъ послати и щобы не було баламуты, що оденъ дôставъ а другій нѣтъ.

Тй що побрали календарѣ до ропродажи, нехай присылаютъ грошѣ або непроданй календарѣ сейчасъ назадъ до мене, щобы можна якъ найскорше скôнчити рахунокъ.

Дальше прошу точно каждого тыждня подавати змѣны адресôвъ членôвъ „Союза“ якъ также имена и адресы новоприступившихъ членôвъ до редакціи „Свободы“, щобы всѣ члены могли дôставати порядочно ґазету.

С. Ядловскій,
Головный секретарь Р. Н. Союза.

Пересторога.

Подаю до вѣдомости всѣмъ парохіянамъ въ Jamison, № 1, № 2, № 3, Craptree, Greenwald, New Alexandria, Salemville, Hannestown, Greensburg, Youngwood, Hecla № 2, № 3, Mt. Pleasant, Standard, Ackma, Boyerworks, Stricler, Hester, Mutual № 1, № 2, № 3, Mammoth и малый Mammot, Calumet, United, Bessemer, Klondike, Dorothy, Baggaley, Hosteter, Lippincott, Whitney, Pl. Unity и Trauger, Pa.

Сими днями явились на нашôй околици ажъ два визитаторы. Оденъ намовляе людей вступити въ нову орґанѣзацію, а другій хоче самостôйни братства организовати.

И оденъ и другій намѣряе розбити „Союзъ“ и „Соединеніе“, прото я, не яко членъ „Соединенія“ и „Союза“, але яко вашь душпастырь напоминаю васъ вароватися вôдъ такихъ неспокôйныхъ баламутниковъ.

Бо мы, еслибы котрый урядникъ такъ въ „Союзѣ“ якъ и въ „Соединенію“ показавъ ся недобрымъ, то можемо его на конвенціи скинути, бôльше до уряду не выбирати, але задля урядникôвъ, хочь бы якй они були недобрй розбивати нашй организаціи не можемо — се було бы смертельнымъ грѣхомъ.

Знаю и вѣрю, що каждый мôй парохіянинъ, котрый мене любить и честуе, якъ се було до теперъ, послухае мене, и вôдъ такихъ крути-вертилôвъ не лемъ хоронити ся буде, але и говорити зъ ними не стане.

Trauger, Pa. May 21 1903.

О. М. Балогъ,
парохъ Травгерскій.

На руску лемкôвску бурсу въ Новôмъ Санчи на руки о. А. Улицкого вложили на крестинахъ у п. Цапиньского въ Сіморъ, Конн. слѣдуючи:

Ст. Вислоцкій	50
Сем. „	50
„ Марчакъ	50
Гр. Избавьскій	50
Сп. Вѣрхняньскій	50
Пр. Пласконь	50
Петро Бреня	50
Гр. Карлякъ	50
Ст. Михнякъ	50
Н. Квока	50
С. Гурай	50
Ос. Барна	50
Ф. Кралѣвска	25
Євдокія Пласконь	25
Илько Дзямба	25
Петро Ясѣнчакъ	25
Кл Филь	20
П. Цапиньскій	15
Анна Китчакъ	15
разомъ	7.50
Зъ акафисту о. Ул.	8.76
О. Улицкій	3.74
Разомъ	$20.00
Зъ акафисту въ Олифантѣ	22.62
О. Ник. Струтиньскій	2.38
Разомъ	$25.00
Вже квітована сума	$4.25
Зôбрано доси	$49.25

Посылайте жертвы на адресу:
Rev. N. Strutynsky,
Box 375, Olyphant, Pa.

Вôдозва
въ справѣ добровôльныхъ жертвъ на хлопскихъ бѣдныхъ школярôвъ въ рускôй бурсѣ въ Рогатинѣ!!

Зъ порученя Заряду Рускои бурсы въ Рогатинѣ (Галичина) осмѣляю ся просити всѣхъ Русинôвъ Американьскихъ о ласкавй жертвы на ту св. народну цѣль, бо въ добре и патріотично выхованôй молодежи лежить будучнôсть нашого народу. Згадана бурса утримуе въ тôмъ роцѣ 22 бѣдныхъ хлопскихъ школярôвъ а окрôмъ добровôльныхъ жертвъ не мае жадныхъ бôльше фондôвъ.

Въ протягу пару тыжнѣвъ зложили на руки пôдписаного слѣдуючй жертвы въ парафіи джерзиситскôй:

О. Н. Пôдгорецкій	1.50
С. Ядловскій	1.00
Д. Голодъ	1.00
Ю. Пôдсадочный	1.00
А. Кашиньскій	1 00
Я. Сипянъ	1.00
М. Жигаль	1.00
Ю. Мацякъ	1.00
На крестинахъ у Мушиньского	1.10
С. Бордіянъ	1.25
К. Ґерячь	50
З. Терешко	50
С. Яцевичь	50
П. Свала	25
С. Павчикъ	25
П. Канѣщакъ	25
Ив. Ябчачка	25
С. Осухъ	25
Л. Павелчакъ	25
М Вирхняньска	25
А. Канѣщакъ	25
С. Чомко	25
Гр. Дольный	25
Г. Войтовичь	25
Ив. Яцевичь	25
А. Ярибышь	25
Сестры зъ Bloomfield, N. J.	7.00
А. Козакъ	25
А. Вислоцка	25
А. Кузякъ	25
П. Горбаль	25
Ю. Шведа	25
М. Вархоликъ	25
У Ґаборъ	25
Є. Хваликъ	25
М. Шевчикъ	25
М. Мацко	25
О. Кисѣльовска	25
М. Кузма	25
А. Богушь	25
М. Ванца	15
Т. Гойнякъ	15
Ф. Ющакъ	15
У. Гойнякъ	15
М. Романишинъ	15
А. Хранцо	10
М. Ющакъ	10
К. Романишинъ	10
Ю. Шмайда	10
Ник. Сиродань	10
П. Канѣщакъ	25
М. Прокоповичь	25
О. Бережнякъ	25
Є. Бережнякъ	10
Л. Ступиньскій	10
Разомъ:	$28.05

За тй такъ щедрй жертвы складаю подяку а заразомъ прошу о дальшй жертвы, котрыхъ списъ буде оголошеный въ „Свободѣ“, и въ краевыхъ часописяхъ.

Jersey City, N. J. 23. мая 1903.

Юрій Пôдсадочный.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Май		
28	Ч.	Вознесенє Госп. Пахомія
29	П.	Модеста, Теодора
30	С.	Андроника
31	Н.	7. Св. Отцѣвъ. Теодота
1	П.	Червень. Патрикія
2	В.	Талалея муч.
3	С.	† Константина и Елены

— **Николай** Ґебуза родомъ зъ Рихвалта членъ клюбу 4-охъ Михайлôвъ въ Джерзи Сити, Н. Дж. одружився ся зъ Анною Докля, также родомъ зъ Рихвалта, членкинею бр. св. Ольги въ Бломфілдъ. Н. Дж. дня 16-го Мая 1903.. Звѣнчавъ ихъ О. Н. Пôдгорецкій. Се першій жонатый членъ клюбу. Щасть Боже молодôй парѣ.

— **Иногдѣ** помершй приходятъ въ Америцѣ на сей свѣтъ, абы людей розвеселити. Вілемъ Г. Стонъ, котрого трупа мали буцѣмъ то найти въ рѣцѣ и похоронити на кладовищу въ Рачестеръ, Н. Й. ще передъ 28. роками, а свояки выставили ему навѣть гарный помяникъ, повернувъ недавно до свого мѣста живый и здоровый. Тожь ты вмеръ — кажутъ ему знакомй — маешь, хрестъ на своимъ гробѣ, а мы були на твоимъ похоронѣ; чогожь еще прійшовъ еси на землю. Тодѣ Стонъ пôшовъ на кладовище, а увидѣвши свôй грôбъ, и хрестъ зô своимъ именемъ и конець свого житя, попавъ въ таку лють, що наплювавъ на всѣхъ, потолочивъ свôй грôбъ, розбивъ хрестъ и почавъ кричати пôдъ небеса, що вôнъ ще хоче жити. Ажъ коли сердезѣ выяснили, що може собѣ жити, якъ хоче, удавъ ся на полицію и до своякôвъ, абы имъ представити ся, що вôнъ той самъ, котрого вôдъ 28 лѣтъ уважали за померщого. Теперъ помершій живе собѣ дальше на другу чергу.

— **Грôзный** пожаръ и противъ - жидôвскй розрухи лютували при кôнци минувшого мѣсяця въ галицкôмъ мѣсточку Угновѣ. Огонь, що повставъ мабуть зъ вины жидôвъ, знищивъ 25 домôвъ и поверхъ 40 стодôлъ. Є се вже 10-ый зъ черги пожаръ того мѣсточка вôдъ 1900. року, а причиною каждого була имовѣрно месть жидôвъ. И послѣдный огонь, якъ доказуютъ мѣщаны, бувъ дѣломъ жида, батька 18-лѣтного выхреста, котрый перейшовъ на рускій обрядъ. Жиды передъ тымъ вôдгрожувались усѣмъ що спалятъ всѣхъ католикôвъ, а сего неофіта убьютъ. Коли отже теперь повставъ огонь, розъярене мѣщанôвъ звернулось противъ жидôвъ. До кульмінаційнои точки довѣвъ его жидъ, що прійшовши дивитись на пожаръ стоявъ коло парахіяльнои стодолы.

Оденъ зъ мѣщанôвъ, що сидѣли на церкви и ратували копулу, котра вже займалась, побачивъ що жидъ пôдпалюе парохіяльну стодолу. Тодѣ кôльканайцятъ людей кинуло ся на жида и били его такъ, що жандары на пôвъ живого выдерли его зъ рукъ мѣщанъ. Въ сѣй хвилѣ почавъ хтось дзвонити „на ґвавтъ“, стала збѣгатись що разъ бôльша товпа и зъ крикомъ „на жидôвъ гура, жиды палять насъ, біймо жидôвъ“ почали бити по порядку всѣ вôкна въ жидôвскихъ домахъ, то камѣнемъ, то друками и палками, ломячи рôвночасно рамы вôдъ вôконъ. Жандармерія була зразу безрадна. бо якъ розôгнала въ однôмъ мѣсци демонстрантôвъ, товпа збиралась въ другôмъ и зъ крикомъ йшла въ передъ, бючи вôкна. Жидова побачивши, на що заноситъ ся, поховалась по пивницяхъ, стрихахъ, коморахъ, такъ що анѣ одного жида не було видно. Жандармерія и жиды зажадали телеґрафічно помочи вôдъ староства. Прибула жандармерія и двѣ компаніи стрѣльцѣвъ зъ Равы Рускои. Арештовано 15 мѣщанôвъ и трохъ жидôвъ. Кôлькохъ жидôвъ побито и покалѣчено. Вôкна выбито усѣмъ жидамъ безъ выимки. Мѣсточко представляе сумный видъ, зъ одного боку пожарище, зъ другого середна часть мѣста (жидôвска) зъ поломаними вôконницями и выбитими шибами, а въ рынку вôйско при зложеныхъ въ козли „манлихерахъ“ и патролюючй по мѣстѣ жандармы, що ведутъ що хвиля до судовыхъ арештôвъ якогось мѣщанина „делѣквента“, а за ними жѣнки и дѣти арештованыхъ. Ходить по мѣстѣ поговôрка, що до бучѣ дали починъ жиды также и тымъ що кепкували собѣ зъ мѣщанôвъ якъ хрестъ зъ церковнои копулы падавъ на землю, мовлячи: „Ось бачите вже зъ вашои бочки хрестъ злетѣвъ“ Карно-судове слѣдство заряджене.

— **П.** Ар. Патрошь зъ Carnegie, Pa. пише намъ: „Бувъ тутъ у насъ оденъ чоловѣкъ, що хотѣвъ робити бурсу въ нашôмъ братствѣ св. АА. Петра и Павла и розбити его. Але то ему ся не удало и вôнъ зô встыду, що не мôгъ нѣчого зробити утѣкъ зъ нашого плейзу а теперь ходить помежи людей и насъ обмавляе. Неправдою есть. щобы у насъ выступавъ хто противъ „Союза“ або, щобы у насъ була незгода. Противно у насъ есть якъ найкраснa згода въ братствѣ, а сподѣемо ся, що такъ буде и на дальше.“

— **Снѣги**, метелицѣ и морозы навѣстили минувшого тыжня середущу Монтану и заподѣяли безлѣчь шкоды. Вся ярина и огородовина вымерзла, листе зъ деревъ пообпадало, а около 200 тысячь овець и 5 пастухôвъ замерзло. Найстаршй люде не затямили такого зимна въ Маю. Примхувата мати природа забула очевидно, що теперь весна.

— **Епископъ** Серафимъ выѣхавъ минувшого тыжня зъ Ню-Йорку назадъ дô Канады.

Американьскй паперы. Юнайтедъ Стейтсъ Дистриктъ Кортъ надъ почтою въ Скрентонъ засѣдае майже каждого дня въ роцѣ и выдае паперы. Хто хоче дôстати паперы може прійти зô свѣдками до сего корту и дôстати паперы таки того самого дня. Потреба однакъ повѣдомити о своимъ приходѣ впередъ клярка Е. R. W. Searle, Federal Bldg., Scranton, Pa., щобы вôнъ мôгъ все приготовити до переслуханя. 21

Хочу оженитись.

Не маючи знакомыхъ въ той околици и Америцѣ взагалѣ, задумавъ я поспытати черезъ „Свободу“ чи не живе где въ Америцѣ одинока женщина, закинена судьбою въ чужій край, далеко вôдъ родины и знакомыхъ, котра бы згодилась выйти за мене замужь. Я родивъ ся на Украинѣ, въ Кієвскôй ґуберніи, Черкаскôмъ уѣздѣ и покôнчивъ пяту клясу въ 1-ôй Кієвскôй ґимназіи. Теперь есмь машиністомъ въ равндгавзѣ желѣзницѣ Канадійскои С. Р. R. Я бувъ машиністомъ и шлюсаремъ въ Росіи. Платню дôстаю юнійну 33 центы на годину. Я теперь маю 28 лѣтъ, важу 168 ф. и есмь 5 стôпъ и 4 цалѣ высокій.

Мôй адресъ:
Jas. Trouvorson, Box 632 a.
Vancouver, B. C. Canada.

ВСЯЧИНА

Харцизы.

У .... акцизѣ
Харцизяка на харцизѣ.
Налѣпляють етікеты
Тамъ актрисы и поеты.
Плату добру всѣ беруть,
А проте — въ боргахъ живуть.
А бенкетъ якъ поганяти
Хаптурочекъ треба взяти.
Тамъ людей багато вченыхъ,
А не тôльки що письменныхъ,
И наука тамъ до дѣла:
Додивляйсь чи пляшка цѣла?
Переважно Украинцѣ,
А не инчіи злочинцѣ.
Пляшечки тамъ доглядають
Панства, ласки здобувають.
До своеи-жь Украины
Всѣ байдужй та зрадливй.
Дѣдѣвщину потоптали,
Ренегатами всѣ стали.
Хочь селянського всѣ роду,
А ворожй до народу.
Затопили рôдну мову
И белькочуть по чужому.
Хочь бо правду якъ сказать,
То частесенько кричать,
За столомъ, та при горѣлцѣ:
„Мы не хто, а Украинцѣ!"...
И бѣда тамъ за бѣдою,
Бо нема людины зъ головою.
Все лишь шелесты пустіи
И жѣнки у нихъ повѣ!...

Аскело

На церковь, на церковь!

РУСКІЙ ВЕЧЕРОКЪ

для науки, розривки и забавы вôдбуде ся въ Ансонии, Конн. дня 30. мая с. р.

Комітетъ постаравъ ся о вôдступлене на ту цѣль гарной салѣ въ новôй плебании, коло Церкви. Въ програму вечерка входять спѣвы, декламаціи, вôдчить, пречудні продукціи ґрафофону и велика фантова льотерія, на котрôй каждый може выграти щось красного. Мѣжъ инчими есть до выграня хорошій люксусовый зиґарокъ поставный и два золотй перстенѣ.

Дохôдъ зъ вечерка призначеный на Церковь. — Вступъ лишень 40 центôвъ вôдъ особы. Початокъ точно о год. 7. вечеръ. Білеты можна набути передъ вечеркомъ у всѣхъ бизнесистôвъ рускихъ зъ Ансонии и Дербѣ а въ день вечерка при касѣ вôдъ год. 6.

Ану! сходѣть ся усѣ старй и молодй!

Комітетъ.

Запрошене.

Братство Успенія Пресвятои Богородицѣ въ Northampton, Pa., запрошуе всѣ мѣсцевй и околичнй братства и всѣхъ Русинôвъ на торжествене посвячене Руского Цминтаря въ Northampton, Pa, котре вôдбуде ся дня 30-го Мая 1903 року (Decoration Day.) Служба Божа розпочне ся о 8-ôй годинѣ рано; по службѣ всѣ братства вырушать въ парадъ на цминтарь, де вôдбуде ся посвячене того.

По посвяченю буде баль. Члены братства Успенія Пресв. Богородицѣ мають всѣ явити ся на той славный день въ повной параде, шапкахъ, вôданахахъ и т. д.

Важне! Дуже важне!

БРАТСТВО

св. Йоана Хрестителя въ Monessen, Pa. буде приниматы въ мѣсяцю Юнію и Юлію 1903 року новыхъ членôвъ без вступного. Братство се належить до Р. Н. Союза. Русины въ Monessen, Pa. и околицѣ не тратьте доброи способности и приступайте до нашого братства та забеспечайте себе и свои родины. Приступайте и до Союза, бо то есть найлѣпша наша руска орґанзація.

Данилъ Федорчакъ, секретарь

ВЪ СУБОТУ ДНЯ 30. МАЯ 1903 Р. (DECORATION DAY) буде ВЕЛИКІЙ БАЛЬ на дохôдъ нашои рускои церкви.

ВЪ ODD FELLOWS' ГАЛИ на розѣ 18-ои и Сара улиць — тамъ, де завсе — буде грати музика вôдъ г. 2. пополудни до 12 въ ночи.

Постаралисьмо о горяче и зимне, солодке и гôрке.

Просимо всѣхъ братôвъ Русинôвъ найчисленнѣйше явити ся. Забава заповѣдае ся дуже красно.

Питсбургъ, Па. 5. Мая 1903.

Иванъ Пастырчикъ,
Теодоръ Іуть,
Алексей Журавъ
Иванъ Харамамъ
за Раду церковну.

— Хочете, щобы вашй грошѣ безпечно и скоро були высланй до старого краю, то вамъ то зробить John Nemeth, 457 Washington St. New York, N. Y.

☞ На продажь.

Красный готель и дôмъ заѣздный зъ всѣми приналежностями, мебльованый. Стайнѣ, шопы и огородъ овочевый недалеко двохъ желѣзныхъ фабрикъ, поблизько живе много Русинôвъ. Теперѣшный властитель заробивъ $40.000 въ протягу 18 лѣтъ. Лайсенсъ 150 доларôвъ. Всѣ кары туда переходять. Цѣна низька, легкй условія.

Пояснень удѣляе,
W. H. Toohey.
2115 Broadway
Watervliet, N. Y.

Ґде есть?

Хто хоче шукати своихъ краянôвъ черезъ нашу ґазету, мусить заплатити 25 центôвъ за кожде оголошене наперѣдъ.

Где есть?

Максимиліянъ Вячеславъ Клявзикъ зъ Мостôвъ Великихъ, що выѣхавъ передъ 4 роками до пôвнôчнои Америки. Шукае его Иванъ Занько.

Curityba, Rua de Serrito
№ 82. Parana, Brazil.

Де есть?

Демко Мурдза, родомъ зъ Лабовы, пов. Новый Санчь, въ Галичинѣ. Передъ рокомъ робивъ въ Minersville, Pa. Допитуесь за нимъ PETER MURDZA,
524 Pine & Franklin Str.,
SHAMOKIN, PA.

Глухоту

также шум в ушах лічить в найкоротшім часі. За тану ціну Пишить сейчас. Всякі пояснения даром. Лічимо навіть слабости, котрі взагалі вважають невилічимими. Одинокий заклад сего рода в Америці. Руска клініка St Louis, No,, 2933 Henrietta Str. 16...02

We want a boy in every town to work for us after school hours and on Saturdays.

Over 3000 boys now at the work. Some make $10.00 to $15.00 a week.

ANY BOY who is willing to devote a few hours each week to this work can earn many dollars selling

The Saturday Evening Post

Among neighbors and relatives. He can begin at once. Absolutely no money required to start. Write us to-day and we will send the first week's supply of ten copies free. These are sold at 5 cents each, and will provide capital to order the next week's supply at wholesale rates.

$225 in Extra Cash Prizes Next Month

Booklet containing photographs of some of our most successful boy agents, with letters telling how they work, sent free.

The Curtis Publishing Company
485 Arch Street, Philadelphia, Pa.

Сегодня добрй часы!

Коли бажаете выставити гарный нагробникъ на могилѣ помершихъ але дорогихъ Вамъ особъ, то пишѣть до насъ по илюстрованый цѣнникъ хрестôвъ. Нашй хресты е сильнй, гарнй и моднй. — Прекрасно выкôнченй, украшенй срѣбломъ або позолочуванй. — Зъ розпятємъ Христа и зъ вôдливаными буквами таѣ зъ надписею помершого, якои лише захочете.

Адресуйте:
N. Y. Cemetery Monumental Co.
Punxutawney, Pa.

Така выгôдна рѣчь, котру такъ легко можете купити, выплатить ся каждому мущинѣ, що мае волосе на головѣ. Вôнъ обстрижесь нею 3 до 4 разы а вже машинка выплатить ся ему и цѣлй роки може стричи ся нею даромъ.

Добру машинку до стриженя пôшлемо Вамъ за 75 центôвъ.

Лѣпша машинка, якою можете стричи волосе нижше або высше, якъ лишь загадаете, коштуе $1·45. До кождои машинки додаю даромъ одну красну рѣчь.

Замовленя пишѣть до:

S. Keltonik
PUNXUTAWNEY, PA.

МАЄШЬ КНИЖКИ ДО ОПРАВЫ?
CONDRAD LOTZ,
305 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

оправляе книжки всѣлякого рода, хочь бы якъ розтрясенй. Также робить книжки для братствъ, церковь, бизнесменôвъ и т. д. За роботу ґварантуе.

ВИКТОРЪ ВѢЛЮШЬ.

—:: Нотаръ Публичный. ::—

Залагоджуе всякй справы ґрунтовй и маеткові зô старымъ краемъ. Выробляе повномочія, купуе або продае маетки, веде процесы, довершуе подѣлу маетковъ, колектуе грошѣ зъ старого краю, увольняе вôдъ асентерунку и т. и. Продае также шифкарты, посылае грошѣ до краю и асекуруе вôдъ огню и на житє за найнизшу цѣну.

Всѣ справы полагоджуе точно и скоро.

Порады удѣляе листовно або устно зовсѣмъ безплатно.

VICTOR WILUSZ,
Notary Public,
205 Washington Str.
JERSEY CITY, N. J.

502

Гей Русины! чи знаете вы дорогу до дешевого и доброго купца? Она веде просто до

Юрія Хиляка

въ OLYPHANT, PA.

Вы его певно добре знаете. Въ него знайдете одинокій, найдешевшій, найлучшій и наймоднѣйшій сторъ зъ убранями. Купите добре „шифкарту" и скоро а безпечно пошле вамъ грошѣ до старого краю. Не гадайте однакъ, що то вже все — нѣ! Вôнъ мае ще найпараднѣйшій салунъ въ мѣстѣ пôдъ назвою:

Anthracite Hotel.

Тамъ доперва погостите ся, якъ въ рôднои бабки на весѣлю.

Вôдъ теперь Русины зъ Simpson, Pa. и околицѣ не потребують вже ходити до чужихъ, котрй ихъ обдерали и туманили, вызыскували и смѣяли ся зъ ихъ легковѣрности. Най лишѣ они затямлять слѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ

ґросерникъ въ SIMPSON, PA.

Се правдивый Русинъ, чоловѣкъ чесный и статочный (що потвердить кождый его знакомый) а все, що е въ его ґросерни, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШѢ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужй не розпыхають черева нашою працею.

B. J. Keogh.

Продае всякй напитки темперенційнй, вайсбіръ и селцеръ.

СПЕЦІЯЛЬНЙ ОРДЕРЫ НА БАЛѢ, ПИКНИКИ, ВЕСѢЛЯ И ДРУГЙ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЄ СКОРО.

Офисъ: 327 E. Centre Str.
SHENANDOAH, PA.

THE HOME BREWING CO.,
Shenandoah, Pa.

Выробляе бѣле и червоне пиво, портеръ и ейлъ найлѣпшого ґатунку въ стейтѣ. Уживають лишь найлѣпшого ячменю и хмелю. Держить все чисто. — Услуга добра.

Union Beer.

Christian Schmidt, президентъ.
W. W. Rynkiewicz, секретарь.

Dr. A. BACEWICZ,
421 Penn Ave. — SCRANTON, PA.

Замешкавъ на мѣсци всѣмъ добре знаного доктора Шлюпаса.

Говорить по руски, словеньски, польски, литовски и анґлійски.

Мае также свою аптику.

☞ Хорй могуть его бачити въ аптицѣ мѣжь 8 годиною рано а 7 вечеръ.

Новый телефонъ 756. 502

Новоурядженый Рускій Готель
СЕМАНА БАРНЫ
100 Essex Str., JERSEY CITY, N. J.

Зайдѣть до него, а обслужить васъ красно и чемно та удѣлить вамъ добру пораду во всѣхъ справахъ. Напитки все свѣжй, а циґара зъ найславнѣйшои рускои фабрики; великй шклянки пива а до того „free lunch". Галя на мітинґи и рôжнй забавы. Вступѣть, не пожалуете. 16...03

ДОКТОРЪ ПРАВЪ
ЮЛІЯНЪ ЧУПКА,
—адвокатъ,—
N. Main Str, Wilkes-Barre, Pa.
P. O. Box 372.

Его офісъ въ Scranton, Pa. е на 303 Spruce Str. Але до Скрентонъ приѣзджае тôлько кождого понедѣлка и четверга вôдъ години 6-ои до 8-ои вечеромъ.

Всѣ справы американьскй въ повѣтахъ: Люзерне и Лякована.

Хто мае справу ґрунтову, або хоче вôдобрати грошѣ або спадокъ въ старôмъ краю, най удасть ся до адвоката Чупки, бо вôнъ бувъ адвокатомъ въ Галичинѣ.

Всѣ контракты, правнй паперы и повномочія. ...04

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Тромейтеръ)
при Рединьскôмъ дипѣ въ Shamokin, Pa.

Снѣданя. Обѣды, Вечерѣ.

Въ каждôмъ часѣ можна достати такъ горячй якъ и зимнй перекуски. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга солідна. Окремй комнаты для родинъ. Найлучшй вина, пива, лікеры, горѣвки и всѣ можливй напитки. Цѣна дуже мала.

Важне!

Хтобы мавъ яку-небудь справу до залагодженя въ старôмъ краю, якъ: продажа ґрунту, справа спадкова, сплата довгôвъ, спроваджене грошей, пашпорты, справы войсковй и всякй инчй справы, що мусять переходити черезъ руки конзуля, най удасть ся до ЮРІЯ ХИЛЯКА на адресу: Geo. Chylak, Box 368 Olyphant, Pa.

СЕМАНЪ МИТРЕНКО

готельничій
на River st., OLYPHANT, Pa.

Хочешь выпити гарненько?
Запытай ся де Митренко;
Готель, виску, пиво мае,
Повнй скляники доливае.
Є цигара, е и галя
На мітинґи, на забавы:
Тамъ посидишь, погуляешь,
Вчуешь неодно цѣкаве, —
А що выпешь, то знай брате,
Пôде дальше, якъ у пяты!

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧИК.)

СПЕЦИЯЛІСТ.
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.

☞ Жени при породі дізнають особлившої опіки.

Офіс: 3 N. Shamokin Str. SHAMOKIN, PA. | Телефон Nr. 1673

ОДИНОКА РУСКА НАРОДНА ДРУКАРНЯ въ Ню-Йорку
ВАСИЛІЯ САРИЧА
ВЫГОТОВЛЯЄ ВСѢ ДРУКАРСКИ ПРАЦѢ, чи фонетикою або етимольоґією писани.

Пишѣть пôдъ адресою:
V. V. SARYCH,
517 E. 13th St., New York.

Гр. ЖУРАВЪ и Ал. ГОРБАЛЬ

—мають—

знаменито заряджений готель въ Derby, Conn.,
близько дипа, 94 Main Str.

Всѣ знають Гриця и Лешка, бо они добрй Русины! Обслужать васъ скоро и гречно. Товаръ мають добрый. Порадять краянамъ куда, де и якъ удаватись въ справахъ ґрунтовыхъ въ старôмъ краю. До свого заходѣть до свого!

Вже бы часъ и своихъ спомагати.

Также посылають грошѣ до всѣхъ частей свѣта тано, скоро и безпечно, бо зложили кавцію (заруку).

C. M. HATHAWAY,

аґентъ вôдъ огневои асекураційнои компании.

Колектуе также грошѣ за рентъ. Мае два домы до ренту на Race str., три домы на продажь на Hill str., домы до мешканя або на продажь на Blakely, Olyphant, Pa.

ЦѢНА ДУЖЕ НИЗЬКА.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНІЧНЫЙ СТОРЪ
Russian Mercantile Co. Ld.
— ВЪ —
Shamokin, Pa.
327 Shamokin st.

Найбôльшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеный ще въ роцѣ 1889, а теперь побôльшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дôмъ великій, красный, котрый компанія купила 1896 року за $18.000 доказуе, що може компанічна робота. — Всѣ розумнй Русины належать до тои компании, купують зô свого власного стору заразомъ, спомагають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою $4,000.00

Заряджують нимъ:
Н. Габура, М. Колодѣй и М Пелякъ.

ДАРОМ 14 ПРЕКРАСНИХ ПОДАРКІВ! НАЙВІЛЬШИЙ БАРҐЕН ПРЕДЛОЖЕНИЙ КОЛИНЕБУДЬ! НИЧ НЕ КОШТУЄ ВАЧИТИ ТОВАР! Днесь предкладаємо одну з найлїпших годинок які продають: Правдиву Американьску 14 к. з подвійною золоченою ковертою, женьску або мужеску з Правдивим Американьским Осередком, дорогими каменями, добрим ходом R. R. ґарантовану, ніклеве викінчене, зреґульовану з письменною Ґаранцією на 20 лїт, що до вигляду, витревалости рівну $40 щирозолотій годинці. Всім любителям тої класи годинки даємо в протягу найблизших 60 днів зовсім даром слїдуючі красні подарки: 1 Віденьску файку з морскої пінки, з бурштином вартости $1.50; 1 Правдиву з мор. пінки циґарницю варт. 75 ц; 1 правдиву м. п. циґарничку 50 ц; 1 шкіряний капшук на тютюн 25 ц; 1 ніклове пуделко на сїрники 25 ц; 1 елеґантний золотий ланцушок з Cameo Charm $1.50; 1 прекр. золочену брошку $1.00; 1 пару кульчиків з брилянтами 1.00; 1 прегарну шпильку до машлї з каменем 40 ц; 1 пару золочених спинок до маншетів 40 ц; 1 пару золочених спинок до рукавів 25 ц; 2 спинки до ковнїрика 50 ц; і 1 добру спинку на груди з красним каменем 75 ц. Годинку і 14 подарків шлемо C. O. D. $4.98 і кошта експресу з правом безплатного оглядання і відісланя назад на наш кошт єли не подобають ся. Де нїт експресового офису треба $4.98 післати зъ ордером. Хто пішле гроші з ордером дістане єще кишенковий ніж даром і всї річи оплачені реджістрованою почтою ОДНА ГОДИНКА ДАРОМ З ПОДАРКАМИ єли купиш або продаш 6. Пиши чи хочеш женьску чи хлопску годинку. До женьских годинок посилаєм 50 ц. довгий Lorgnette ланцушок вмісто Дикенса. Пиши днесь заким наш товар буде розпроданий. Адрес ATLAS JEWELRY CO., 67 Metropolitan Block, CHICAGO, ILL.

Иванъ Глова.
JOHN GLOWA
(POSTMASTER
Excelsior, Pa.
63

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потребнй рѣчѣ до житя, якъ также можна купити убраня майнерскй и звычайнй.

Посылае также грошѣ до всѣхъ частей свѣта, скоро, тано и безпечно.

☞ Продае шифкарты.

Не вôдъ нынѣ вже знають люде солідного Ивана Глову.

„О май ґали, о байґали, тажь то є друкованый листъ.“

Зашлѣть почтову марку по великій, новый, илюстрованый катальоґъ рускихъ и польскихъ друкуючихъ машинокъ, гармонійокъ, граючихъ и кукаючихъ годинниковъ и иншихъ много до зачудованя интересованыхъ новостей.

Адресуйте листы:
S. KELTONIK,
5102 **PUNXUTAWNEY, PA.**

J. A. QUINN,

Одинокій погребникъ и бальсамовачь въ тыхъ сторонахъ. Мешкає на **Ridge Str., Lansford, Pa.** Людей, що мешкають въ Nesquehoning, Coaldale, Hauto, Summit Hill и Lansford обслужить чесно, тано и скоро.
11502

T. TALPASZ
ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ
РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ
— и —
ГОТЕЛЬНИЧІЙ
246 Pearl Str.
Shamokin, Pa.
Недалеко рускои плебаніи.

Добрый вечеръ друже мій!
— Добрый вечерь, свате!
А куды такъ спѣшите?
— До Талпаша, брате!
Що за Талпашъ? Звѣдки вінъ?
— Та-жь краянъ нашь милый
— У него всѣ Русины
— Підкрѣпляють силы!...
— Що за бриндзя й пиво тамъ!
— Обходить ся файно!
— Обслугує якъ братамъ!
— Таньо надзвычайно!

Выробляе братскі машлѣ, шапки, відзнаки, хоругвы, униформы.
Цѣнникъ и пробки высылае даромъ.

R. H. Morgan, 23 N. Main str. SHENANDOAH, PA

К. Файферъ,

одинокій славяньскій погребникъ въ Питсбурґу и околици.

Вынаймає візки и повозы на весѣля, хрестины, похороны и т. п. по дуже умѣркованой цѣнѣ.

Єго офисъ лишь оденъ блакъ відъ рускои церкви, 806 Carson Str., S. S. Pittsburg, Pa.

ПЕРША РУСКА БУЧЕРНЯ ВЪ SCRANTON, PA.

Михайла М. Югаса

314 THIRD STREET

Хочешь купить добре мясо,
Шинку чи смачныхъ ковбасъ,
Не трать брате грошей й часу,
Лишь пытай ся, де бучеръ Югасъ.

Вінъ всѣляке мясо мае,
Зъ людьми красно розмовляе
И по руски, по словеньски,
Поанґлицки и по польски.

Зъ него Русинъ, бучеръ славный,
Къ доброй справѣ всегда справный,
За рускій народъ крѣпко стоить,
Вражды люцкой ся не боить.

Тожь Русинамъ треба знати,
Що єго тре підпирати;
Красно зважить, въ папѣръ запакує,
Бучерня чиста, ажь ся серце радує.

Справедливе чудо у томъ люде є,
Що такъ смачного мяса нѣгде не є;
Другі бучеры дуже жалують,
Що у Югаса всѣ люде купують,

Мы, Руснаки не жалуємо,
Відъ Югаса все мясо купувати будемо,
Бо вінъ у Scranton найлѣпше мясо мае,
О томъ кожда дитина навѣть добре знае:

Що хто відъ Югаса мяса скоштує,
До смерти не пересмакує,
Смакъ найлѣпшій відъ всього,
Зъѣвбысь й вола цѣлого.

Тожь милі братя, нѣкуда ся не волочѣть,
До найлѣпшои бучернѣ до Югаса ходѣть
Добре, тано, справедливо,
Чисто, смачно и уцтиво!

Оденъ зъ найбільшихъ броварівъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСІБЪ, БЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѢШОКЪ.

Хто лишь разъ покоштує сего пива, то иншого вже не хоче пити.	Голова відъ него нѣколи не болить, бо есть здорове и поживне.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РЕШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБЕ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,

LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333.
NIGHT CALL 4854.

ДІЯМЕНТОВЫЙ ЕЛЄКТРИЧНЫЙ ХРЕСТЪ,

званый такожь хрестомъ Вольта, зоставъ відкритый кілька лѣтъ тому въ Австріи, а задля своихъ великихъ прикметъ розповсюднивъ ся скоро въ Нѣмеччинѣ, Франціи, Скандинавіи и другихъ европейскихъ краяхъ, где нынѣ уважають єго за найсильнѣйше средство противъ ревматизму и другихъ слабостей.

Електричный Діяментовый Хрестъ лѣчить ревматизмъ мускулівъ и суставівъ, невралґію, болѣ въ цѣлімъ тѣлѣ, нервовість, нервове ослабленє, безсонницю, пригнобленє, гістерію, паралѣжь, трясенє, ударъ, епілепсію, танець св. Віта, пальпітацію, нервовый біль головы, и всѣ слабости нервового системy. Єго добродѣйный вплив видно вже по кількохъ годинахъ, хотяй часомъ треба на него ждати кілька день.

Коштує доляра, при чѣмъ ґарантуе ся, що принесе стілько корысти, що найлѣпшій електричный поясъ, що коштує 15 або 25 рази тілько. Нѣхто въ родинѣ хорый чи здоровъ, не повиненъ бути безъ Електричного Хреста, сего найлѣпшого средства противъ слабостямъ. Пришли доляра, а мы пішлемо тобѣ оплаченый оденъ Електричный Діяментовый Хрестъ або 6 за 5 долярівъ. Тисячѣ листівъ відъ осібъ, котрыхъ вылѣчивъ сей Хрестъ, суть достаточнымъ доказомъ єго силы. Ось два зъ нихъ: Маламъ болѣ черезъ много лѣтъ; теперь єсмь здорова. Діям. Елект. Хрестъ вылѣчивъ мене. Каролѣна М. Пітерсенъ, Riechfield, Utah. Diamond Electric Cross Co., 206 Milwaukee Ave., Chicago. — Пов. Панове: Вже 3 мѣсяцѣ ношу Діямент. Електр. Хрестъ. Давнѣйше мавъ я болѣ въ моихъ плечахъ, такъ що не мігъ грати на скрипцѣ. Теперь чуюсь зовсѣмъ добре. Зъ поважанємъ. W. Simon, учитель, Schaumburg, Cook Co., Ill. Марець 20, 1900. — New Orleans, La. 28. лютого, 1902. — Пов. Панове: Въ залученю посилаемо Вамъ $5.00 на пять електричныхъ крестівъ. Ті, котрі мы передше одержали приносять чудесну поміч. Просимо прислати якъ нейскорше. — СЕСТРЫ БЕНЕДИКТИНКИ. 2824 Douphine str. New Orleans, La.

DIAMOND ELECTRIC CROSS CO. Dept. 72.
25 306 Milwaukee Ave., CHICAGO, ILL.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ ГОТЕЛЬ

Д. ГОЛОДА

38 Green str., JERSEY CITY, N.J.

Кождый Русинъ маючій яку небудь потребу въ Ню Йорку, чи въ околици, повиненъ вступити до того готелю, бо тутъ достане найздоровші и найтанші напитки всякого рода и пораду, де най лучше купити шифкарту.

Юліянъ Копистяньскій
(JULIAN KOPYSCIANSKI)
424 Shamokin Str., ШАМОКІНЪ, ПА.

Перворядный салюнъ рускій. — Найлучші напитки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмаитого гатунку, горѣвки досконалі, цигара дуже добрі.

Спѣшѣть Братя Русины до свого братчика Юлька.

РУСКІЙ КРАВЕЦЬ.

Въ Шамокінъ, Па. мешкає рускій кравець
ПЕТРО КУЗМИЧЬ
425 N. Shamokin str.

Робить вінъ всѣлякі убраня мужескі складно и дешево.

Хто у него замовить убранє, нѣколи того не пожалує.

Якъ далеко зайшовъ я нынѣ?

Дуже часто пытаешь самъ себе

Той величины.

Американьскій „ПЕДОМЕТЕРЪ“

ВІДПОВѢСТЬ ТОБѢ.

Чоловѣкъ звычайно навѣть не выображае собѣ, скілько вінъ перейде черезъ день, чи то въ своимъ занятю або въ дома.

АМЕРИКАНЬСКІЙ
„ПЕДОМЕТЕРЪ“

мѣряе и записуе кождый твій крокъ. Вінъ для чоловѣка ходячого пѣшо есть тымъ, чимь „Цікльометеръ“ для біціклісты.

Всѣ граючі въ пилку, турісты, подорожні а властиво всѣ, котрі ходять пѣшки потрѣбують такого „ПЕДОМЕТРА“: єго можна носити въ кишени, бо есть такои величины и выглядае подібно до дамского годинника. До сего часу добрый „ПЕДОМЕТЕРЪ“ коштувавъ не менше якъ $4.00 до $15.00. Нашь може рівнатись зъ кождымъ, есть зроблений въ сѣмъ краю и лучшого знайти не можна а цѣна єго лише

оденъ доляръ.

Єго можна уреґулювати відповѣдно до кроку чоловѣка и за кождый ручимо. Єсли не можете єго достати въ вашімъ сторѣ, то мы доставимо вамъ оденъ своимъ коштомъ черезъ почту, єсли зашлете намъ одного доляра на адресу:

INTERNATIONAL MERCANTILE EXCHANGE,
LOUISVILLE, KY.

Потрѣбуємо аґентівъ.

НА КОРОТКІЙ ЧАСЪ!

Цѣна одного участка будетъ лишь $5.00, но послѣ тая цѣна о много повышится.

Теперь есть дана способность каждому, чтобъ могъ свои грошѣ въ безпечное мѣсто вложити.

ЧИ ИМѢЕТЕ 5 ДОЛЯРОВЪ?
Чи хотѣли бы имѣти изъ тѣхъ ПЯТЬ ДОЛЯРОВЪ профиту за 1 мѣсяцъ 10? А ЗА ОДИНЪ ГОДЪ 120 ДОЛЯРОВЪ? А ВЪ ДОЛГШОМЪ ВРЕМЕНИ $1000?

Mr. J. M. Jones, сенаторъ штату Огайо.
Mr. George A. Dienhain, председ. удѣловой спілки „American Palace Car Co.“
Mr. A. B. Nettleton, бывшій помочный финансовый министерь Соединенныхъ Штатовъ.
Mr. Henry Alton, полковникъ и подпредсѣдатель Conso и Louisburg удѣловой желѣзной дороги.
Mr. S. W. Thompson, финанс.-контр. Соед. Штатовъ.
Mr. John J. Mc.Cracken, отъ „American Car и Fondry компании въ Wilmington, Delaware.
Mr. Waltor E. Eiton, кассіеръ финанс.-министерства Соедин Штатовъ. — *Они суть зарядцями:*

Columbia Gold Mining Company

(Удѣлова Компанія Золотодайныхъ Колумбія Майнъ).

которая то удѣловая компанія заинтабулована есть съ закладною суммою одинъ миліонъ доляровъ (все подписане удѣльниками), а тіи даютъ способность каждому человѣку чтобъ статся

СОВЛАСТИТЕЛЕМЪ

Золотодайныхъ Колумбіа майнъ, которыи находятся въ CRIPPLE CREEK у, штату Колоредо.

Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ находится только на одну милю отъ золотодайныхъ майнъ Викторія, Инденендентъ и Портляндъ, властители которыхъ тисячи а тисячи доляровъ уже заробили на темъ длятого, ибо за низку цѣну покупили себѣ у тѣхъ компаній удѣлы, которыи днесь имѣютъ вартость на много тисячъ доляровъ

☞ Въ штату Колоредо $1.000.000 чистого доходу было выплачено минувшого року.

Урядное переконаніе посвѣдчаетъ, что въ каждомъ тонѣ руды находится на $411.20 и $448.53 вартости золота, и что Колумбія Компанія Золотодайныхъ Майнъ есть найбогатша и что ей участникамъ той найбольшій доходъ можетъ принести.

Каждый можетъ статись участникомъ и можетъ закупити столько участинъ, сколько лишь хочетъ. Цѣна одного участка есть $5.00, и больше не доплачается. То ничому не мѣшаетъ, гдѣ кто живетъ, чи въ старомъ краю или тутъ; а если пойдетъ до старого краю а не спродасть свою участь, будетъ имѣти доходъ.

☞ **Чи желаете еще больше и лучшого посвѣдчиня?** ☜

Участникарѣ нежелающіи имѣти корысть можуть свои участины и спродати.

Мужи тіи, которыи стоятъ на челѣ той компаніи, занимаютъ тіи найпереднѣйшіи становиска, такъ на полю купечества, якъ и промыслу; они имѣютъ найбольшу довѣру Соединенныхъ Штатовъ. Потому и поставленіе тѣхъ то мужей есть достаточнымъ доказомъ того, что въ якихъ рукахъ тая предпріемція находится.

Цѣна одного участка есть $5.00, ибо есть вартный $5.00, а понеже онъ и $5.00 есть вартный, то нѣтъ сомнѣву, что цѣна ихъ въ короткомъ часѣ въ два—три и четире разъ повышится.

Тутъ поданы суть неопровергательныи факты, которыи каждый самъ признаетъ. Отпоручаніе тое есть добре про каждого а непотребно есть много надъ тѣмъ размышляти, что и якъ имѣетъ зробити. Если имѣете волю статися членомъ удѣловой компаніи тѣхъ выборныхъ золотыхъ майнъ, то мусите купити себѣ *одинъ участокъ за пять доляровъ.* Къ тому послужити можетъ выстрѣжокъ который треба выполнити. При выполнѣню того выстрѣжка мусите зазначити, сколько участинъ хочете себѣ взяти, а еслибъ неимѣли такой карточки, то можете листовно жадати ей, только мусите подати свою полну адресу и сколько участинъ хочете а тотъ листъ зашлійте до: **Columbia Gold Mining Company 1135 Broadway, New York, N. Y.**

☞ *Гроши не мусите посылати впередъ* ☜

COLUMBIA GOLD MINING COMPANY,
1135 Broadway, New York, N. Y.

Дано въ ....

ПОЧТ. ГОСПОДИНЫ: Нижеподписаный отсимъ заявляю, чтобъ для мене .... *участинъ* Columbia Gold Mining Company *одну по $5.00 зазначити и на мою адрессу заслати изволили.*

Имя и назвиско ....
Улиця и число дому ....
Почта ....
Провинція (County) ....
Городъ или плейзъ ....

П. С. Пишить по словенски или по русски а отповѣдь получите.